

"OD BOJA DO ZMAGE!"

"KDOR NE MISLI SVOBODNO, SE NE MORE BORITI ZA SVOBODO!"

Štev. 5.

Chicago, Ill. 2. februarja 1906.

Leto V.

CENJENI NAROČNIKI!

Uljudno vse one gg. naročnike, kateri še niso vposlali naročnine prosimo, da blagovole isto čim preje poravnati, da jim zamoremo se nadalje list posiljati.

"Upravnštvo".

Razgled po svetu.

RUSIJA.

— Revolucionarne stranke so na Finsku zborovale. Pri tem se je sklenilo, da se revolucionarna operacija v mesecu marcu obnovi; do istega časa se bude tudi kmetje organizirati.

Kmetski zastopniki so objubili, da bodo z meščanskim proletarijatom skupno delovali.

— Brzjavka iz Vladivostoka javila, da so se zadnjio sredo med kozaki in iz Japonskega ujetništva se vračajo, dim vojakom vršili ljeti boji, pri katerih je bilo 1500 mrtvih in ranjenih.

Večino ranjencev so pustili na cesti v snegu ležati.

— V Rigi so zasedili veliko zalogo orožja.

Radl tega so več revolucionarcev polovili, ter usmrtili.

Tudi po drugih provincijah konfiskujejo množine orožja.

— Okolo 250 ustaških vodilj so zadnje dni na Rusku ustrelili. Nekaj tisoč jih pa še čaka obsodbe.

Vojna je zaplenila v Litavi nad 5000 pušk, ter brezstevilno drugega orožja, in razstreliva.

— Veliko presenečenje provzroča obsodba gledališčnega igralca Rudolfa Beržiča.

Ko je v Rigi v gledališču nastopil, ga je policija aretrirala, ter izročila vojnemu sodu.

Vojni sod ga je radi socijalne agitacije obsodil v smrt, ter ga pustil 2 ur po obsodi ustreliti.

— V Carskem selu so prišli na sled zaroti, katera je nameravala carja umoriti.

Med zarotniki je večje število višjih častnikov in dvornih uradnikov.

Zaprli so veliko število tih, ter pomožili dvorno stražo.

— V Viatki so se na neki barikadi postavili učenci in učenke enemu batljonu peščev v bran, ter se branili proti napadom celih 15 ur.

Dne 29. jan. 1906. se je car blizu Carskojego podal s svojim spremstvom na lov; na tem lovju so pa dve osebi iz spremstva obstrelili.

AVSTRIJA.

Trgovinske pogodbe.

V skupni ministrski konferenci se je sklenilo, da se trgovinska pogodba z Nemčijo na vsak način odobri tako, da stopi v veljavo s 1. marem t. l.

Glede trgovinske pogodbe z Rusijo in Italijo pa se je sklenilo, da se razdeleni pogajanja takoj zopet nadaljujejo. Kar se tiče Srbije, je ministarska konferenca sklenila, da se pretrgana pogajanja čim prije obnove, ker je Srbija pripravljena opustiti bolgarsko-srbsko carinsko zvezo.

Prepoved uvoza.

Vlada je prepovedala uvažati govejo živilo iz Srbije.

To bo za Srbijo na gospodarskem polju veliki udarec, kajti 90% goveje živilne je Srbija v Avstriji specjalizirala.

Uradniško ministerstvo.

Krisa na Ogrskem bode najbrže v kratkem končana. Tekom zadnjih dni je bil ogrsko-hrvatski ministarski predsednik Fejervary opetovan v avdijencu pri cesarju Fran Josipu in včeraj je cesar pozval k sebi tudi vodjo koalicije Andrássyja. Popoldne se je vrnila na dvor v sejha članov ce-

sarske obitelji. Ako se posreči rešiti krizo, bode cesar takoj odpotoval na Ogrsko.

Vlada je razveljavila imenovanje Pacaka češkim in Deržata nemškim ministrom z Gautschovim kabinetom. Imenovanje se je razbilo, da baje radi pretiranih zahtev Čehov.

Prebivalstvo Dunaja.

Komunalni urad na Dunaju poroča, da ima mesto 1.918.000 prebivalcev.

Med temi je 26.622 vojakov.

SERBIJA.

Prepoved uvažanja živilne v Avstrijo vzvrdila je po Srbskem nemiru.

Zivinski trgovci, kateri so imeli pravljeno večje število živilne v Avstrijo pripeljati, so morali isto za vsako ceno v Srbiji prodati, ter trpljivo v likansko gmotno škodo.

— Avstrija pa s tem, da je zaprije moje, hoče Srbijo prisiliti, da prekine trgovinsko pogodbo z Bolgarsko.

— Srbski trgovci so sklenili avstrijske tovarnarje bojkotirati, ter so vsa naročila preklilali.

NEMCIJA.

Strah pred socialisti.

Člani gospodske zbornice so državnega kancelarja Buelowa interpelirali radi socialistov. Prašali so ga kako namerava postopati proti istim, posebno kako bi udušili njihovo gibanje, katero je domovini nevarno.

Graf Eulenberga pa je dodal, da se mora država spustiti v boj proti socialistom.

Tudi je obžaloval, da so se nekatere stranke združile s socialisti pri vprašanju glede splošne volilne pravice.

Zatrdiril je ob enem, da boda vlada proti socijalnemu gibanju najostrejše naredbe uvedla.

Nemški socialisti.

Vodstvo socijalne demokracije izjavila, da boda vprizorilo po celej Nemčiji demonstracije s katerimi hočejo pokazati da odobrujejo in zahtevajo premembo glede volilne pravice po treh razredih:

Te demonstracije se bodo prvo in tretjo nedeljo v mesecu februarju obnovile.

Se gibajo.

Socijalisti v Strasburgu nameravajo posnemati svoje berolinske tovarne, ter uprizoriti demonstracije proti trorazrednemu volilnemu načinu, ter skleniti predloge in zahteve za splošno volilno pravico.

Cesarjeva zahvala.

Cesar Viljem se je pisorno zahvalil policijskemu predsedniku Dr. pl. Boriesu za ugledne odredbe na nedobje prilikom zborovanj socialistov.

List nemških tovarišev.

Glavni časopis socijaldemokratične stranke na Nemčkem, "Vorwärts" ima 100.000 naročnikov.

Ves čistil dobilek, kateri je še precej številjen, se vporabi za agitacijske namene.

Resnično, pa žalostno.

V Essenu so delavci ustanovili "narodno zvezo rudokopov", katera ima nalogi, podpirati med delavci narodenost, ter se bojevati proti socialistom.

Dobrodelni čin.

— V Frankfurtu a. M. na Nemškem praznovala je izdelovalnica kinina 100letnico svojega obstanka. Pri tem je dala 100.000 frankov razdeliti med nastavljenice in delavce.

Vulkanski potres.

Dne 27. t. m. kolonialnemu uradu dosila brzjavka javi, da je vulkanski

potres razdejal otok Savaji.

Vse naselbine so razdejane, ter je 13.000 ljudi brez strehe. Čeravno je, tamošnji guverner ukrenil olajšavo ljudstvu, vendar je revščina nepopisna.

DANSKO.

V Kopenhagnu je umrl danski kralj Kristjan IX.

Rojen je bil 18. aprila 1818, ter se je 26. maja 1842 poročil s hesensko princezino Lujizo, katera je pa 29. sept. 1898 umrla.

Novi kralj.

Danski prestol je zasedel kronprinc Friderik, ter si je nadel ime "Friderik VIII., kralj danski."

SPANIJA.

Poroča španskega kralja Alfonza s princezino Eugenijo Battenberg se je določila na mesec april t. l.

JAPONSKA.

V zadnji vojni je Japonska izgubila 19 bojnih ladij. Rusom je pa vzel 24 ladij, tako, da ima po vojni 165 bojnih ladij, dočim jih je prej imela le 159. Japonska gradi sedaj v svojih ladjedelnicah v Jakosuke in Kure nove ladje, nove oklopne križarice in nove rušilce torpedov.

Dve bojne ladji, ki bodo največji na svetu, bodo zgrajeni v inozemstvu. — Skupno se japonsko vojno brodovje v kratkem pomnoži za 44 novih bojnih ladij.

Japonska ima torej še nove bojne načrte. Govori se, da je njena pozornost obrnjena sedaj na "Ameriške združene države", kjer nrgoli preoblačeni japonski ogledujo. Častniki ameriškega vojnega brodovja so dobili ukaz, da odpuste vse svoje japonske sluge. Admiral Evans je namreč obiskal neko japonsko bojno ladjo, na kateri je videl, da je kapitan njegov bližji sluga.

Sodnik je želil zagovor do srca, ter jih je kljub dokazani tatvini ispuštil, a pred sodnijo jih je čakal avtomobil, s katerim so se brzo odpeljale.

Po tej razpravi ste prišli dve drugi revni deklici na vrsto.

A kljub temu, da se je spričala njih nedolžnost, je sodnik od tih zahteval varčilne \$500, ter jih je izročil državnemu pravdnosti.

Na večlah.

Dne 26. t. m. so obesili v New Yorku Italijana Nikolaja Mordaca, kateri je meseca maja p. l. umoril svojo ženo.

Ko jo je moril, je rekel: "Tu je del prostosti, ter jaz lahko napravim kar se mi poljubi."

V 10letno ječo.

obsodili so kapitana G. W. Schalka, v New Yorku ki je poveljeval ponesrečeni ladiji "Slocum" pri kateri nesreči je lansko leto zgorelo in utonilo nad 1000 ljudi, večinoma žensk in otrok.

Porotna obravnavna je pokazala, da bi bil kapitan lahko odvrnil nesrečo, ter resili ljudi grozne smrti, ter je spoznala da je s svojo nemarnostjo povzročil katastrofo, ter mu prisodilo 10letno ječo.

Pet parnikov dospelo.

Pet parnikov in sicer: "Zeeland", "Moltke", "Rotterdam", "Cevic", in "Bulgaria", ki so imeli radi viharne vožnje po več dñih zamude, so prispevali dne 25. januarja srečno v New York. Pripeljali so 2892 izseljencev.

Enakopravnost.

Slučaj, kateri se je dne 28. jan. t. l. pripeljal pred Jefferzonskem sodiščem je pač dokaz, kako strankarska je ameriška "Justica".

Zaprli so dve deklici, katere so v nekem trgovini kradle. Pri razpravi so imeli odvetnika zagovornika.

Zagovornik je v svojem zagovoru poudarjal, da ste deklici boljje rodine, ter če bi jih obsodili, bi bila s tem njih prihodnjost uničena.

Sodnik je želil zagovor do srca, ter jih je kljub dokazani tatvini ispuštil, a pred sodnijo jih je čakal automobil, s katerim so se brzo odpeljale.

Po tej razpravi ste prišli dve drugi revni deklici na vrsto.

A kljub temu, da se je spričala njih nedolžnost, je sodnik od tih zahteval varčilne \$500, ter jih je izročil državnemu pravdnosti.

Beli sužnji.

Od dne do dne prihajajo delavci pred New Yorkškim komisarjem za lečence, ter se pritožujejo čez posredovalce del, kateri pod vsemogočimi izgovori pošiljajo delo iskajoče ljudi v neobdelane kraje dežele, ter kjer se z delavci bolj hudo ravna, kakor s sužnjimi. — Dne 29. jan. 1906, prišlo je k komisarju pet takih prevarev.

Povedali so mu da jih je neki posredovalec Sabbia poslal v Florido, a tam so z njimi nečloveško postopali, ter so slednjih ubežali. Vendar so jih zopet ulovili, ter so bili od policije obojeni v 90 dnevnih prisilnih delih.

Po prestanem prisilnem delu, se jih je posrečilo priti v New York.

Geronomo.

Dobroznanl apaški poglavari, kateri se je pred kratkim časom v osmih po ročil, nameravali iti v Washington, ter predsednika naprositi, da izpusti njegovo ljudstvo iz vojaškega ujetništva. Kakor znano, so Indijanci vze nad 20 let na Fort Sill vojni ujetniki.

12 ranjenih.

Denver, Colo. Pri jezeru Uneeve v gorovju zapadno od Denverja, se je utrgal snežni plaz, kjer je pokopal štiri vozove Colorado in Southern železnice. Dvanajst oseb je bilo ranjeno.

Razstrelba v rovu.

V rudniku Opp Mine pri Jacksonville, Ore., se je pripeljala razstrelba smodnika. Trije delavci so bil usmrtili.

</div

Pod novim orlom.

Zgodovinska povest.

Ponatis iz "Slov. Naroda"

DRUGI DEJ.

XIII.

Celo morje čutil je divjalo v arcu Damjanove More in njena duša je trepetala neznanih muk. S trepetom se je spominjala trenotka, ko ji je Marmont razkril svojo ljubezen, ko je počivala na njegovem srču; zdaj jo je prešinilo veselje, zdaj jo je morila žalost — sama ni vedela, kaj ji je, zakaj vedno in vedno je poleg pohognega silajnega maršala videla tožne oči prijatelja izra otroških let.

Sedela je sama v očetovi pisarni, in sama sebi dopovedovala, da to, kar čuti za maršala, vendar ni prava ljubezen.

— Prava ljubezen ne razmišlja in ne vprašuje nikdar, kaj bo, tako so sepetala njena ustna kakor v sanjah. Prava ljubezen ne pozna pomislekov, ne pozna ovir. Jaz pa vedno vprašujem, kaj naj bo iz tega, kakšen bo konec, vedno se spominjam, da je Marmont oženjen, vedno me muči misel, da mi prinese ta ljubezen žalost in sramoto. Prava, resnična ljubezen bi govorila drugače. Rekla bi: Tu sem, tvoja sem, vzemi me — in nič za to, če bi za eno uro ljubezni prišlo sto let žalosti in solza.

In tedaj se je spomnila Konrada Poldnika in njegovih pogledov, ki so bili temni, kakor da stoe na straži pred veliko tajnostjo. In vendar si je rekla:

— Da, ko bi me bil on tedaj ko se je vrnil domov, vzel na svoje srce — moje srce bi bilo vriskalo in postala bi bila njegova ljubica tudi brez blagovliva in šla bi bila za njim na kraj sveta. A zdaj?

Njeno lice je dobilo izraz kakor da je zmrznilo in rekla si je:

— On je lep in ponosen in neustrešen, mož dejanj, on bi me še pošastim iz rok iztrgal, samo da bi mu rekla, da ga ljubim. — Konrad pa je apatičen, čemeren, malobesen, brez poleta. On je živ, poln ognja, kakor orel, ki bi zletel gor do sonca — Konrad je mrtev, kakor ptič, ki so mu postrigli peruti. Jaz pa hočem tudi gor do sonca — z njim.

In prevzela so jo čustva, da je vrčče poljubljala krasne cvetke, ki jih je vsak dan pošiljal Marmont — koj potem pa te cvetke arditno vrgla v kot, jih potepatala in jokajše klicala: Ne, ne, samo omamljena sem — Konrad reši me!

Konrad ni prišel — pač pa je stal pred njo general Fresia. Kakor oče svojo hčerko jo je privil k sebi.

— Le izjokaj se, deklica moja. Kar je mrzla zima, kar je krepak vihar za mlado drevo — to bo ta izkušnja zate.

In Mara je ležala na njegovih prsih in na njih jokala dolgo, dolgo časa. Ko pa so usahnilse solze, ji je bilo tako, kakor da je odteklo iz njenega srca vse gorje, in lahko ji je bilo, kakor da je iz svoje duše vzel vse dvome in jih poleg sebe polčila na tla.

— Pojd in menoj, Mara, je rekel general Fresia. V tej uri je ni mogel vikati. In ona ga ni vprašala, kam jo pelje. Šla se je obleči, general Fresia pa je naročil kočijažu, naj vpreže. Molč je Fresia prijet Maro za roko in jo peljal do voza.

Zunaj je bilo, kakor da so se odprle vse nebeške zatvornice, Fresia in Mara pa sta drželi se za roko tisto sedeja v vozu. Voz je držal po Dunajski cesti, izginile so zadnje hiše in Mara še vedno ni vprašala, kam jo pelje njen spremljevalca.

Sole zunaj pri Savi se je voz vstavil in ko je general izstopil, je Mara videila, da podira voda črnulski most. V sredini so bili valovi že izpodnesli nekaj stebrov in most je razpadal — oddelek vojaštva je skušal rešiti, kar bi se sploh dalo rešiti.

Vihar je divjal češ poljane, z neba je bilo, Sava se je z ljutostjo zaganjala v most, da je leseni velikan jedal v vseh členih — vojaštvo pa je z nadčloveški, mi močni delalo, da otme most.

Zdaj je tam od spredaj, koder je bila voda že podira stebre, začril mogočen glas. Čez tuljenje viharja se je slišalo:

— Attention — pozor! Vsi nazaj! Mara je obrnila tja svoje poglede in tam na najnevarnejšem mestu zagledala Konrada, ravnino v trenotku, ko je vrgel od sebe suknjo in z mosta plaval v Savo.

— Konrad! Konrad! Obupno je dobel, ta klic, a nihče se ni zmenil zanji. Mara je skočila z voza in tekla na most. Dež jo je močil, veter ji je odnesel klobuk, razruval njene lase — a ona je tekla naprej. Vojaki so jo ustavili, general Fresia je priskočil k nji, in jo potegnil s sabo k ograji.

— Glejte — zdaj je Konrad vpelj vrv — zdaj je rešen — zdaj in zdaj bo pri kraju — hval Bogu — rešena sta obe.

Dalje pride.

Klerikalizem, liberalizem, socialna demokracija.

Spisal R. F.

I. Klerikalizem. — — —

V veri je moč. To je namreč geslo s katero hoče gospodariti klerikalizem na obnobju politike. S tem gesлом hoče združevati mase ljudstva pod svojim okriljem, pod svojim vodstvom.

To geslo tudi razmotriva po priznacih, sprovednicah, ter zateka se sedaj na zadnjo se ji ponujajočo oporo — časnikarstvo.

Politično vodstvo te stroke vodi duhovstvo, ono, opiraje se na ta izrek vporablja sredstva, katere bi spojile maso v boju za dosego nadgospodstva.

"Poslušajte in ubogajte nas, kajti mi smo Kristovi namestniki, nam je dana oblast voditi Vašo pot trudopolnega življenja". S tem skuša duhovstvo prodrijeti do src mase, katera naj bi se pokorna dala voditi po njih navodilih in naklepih.

Razni obredi, razna navodila in nauki izčimili, so se iz reka "v veri je moč."

Vsako priložnost, vsaki dogodek Tvojega življenja bodo klerikalizem vporabljali, ter Ti bodo predčival božjo modrost in dobroto.

Ako Ti gre slabo, ako se vsovoj nešreči zatekaš v vero, takrat Ti klerikalizam veleva — "upaj v boljšo prihodnost — ne obupaj!"

Vendar pomoči Ti ni.

Klerikalizem je sovražnik Tvojega napredka, isti v Tvojem napredku vidiča svojo škodo, ter napel bodo svoje moči s katerimi bodo skušali preprečiti Tvoje spoznanje, ter ovirati Te bodo počeli na potu Tvojega prospeha, kajti le nevednost ovčic je cetoča kupčija klerikalizma.

Daj in plačuj! Ta je glavni faktor onih, kateri hočejo z geslom "v veri je moč" osrečevati ljudstvo.

"Danes za to, jutri za drugo!"

Tako Ti bodo oznanjevali raz priznace isti, ki so voditelji te sekete.

Če prideš na svet, če Te spravljajo v hladni grob — odpirati bodoš moral mošnjček, ter šteti srebro in zlato.

Na "v veri je moč" se opirajo, ter geslo uporabljajo, da Te pri napredku ovirajo, kajti čim bolj si v ozadju, tem bolj bodoš sledil njihovim naukom, kateri pa niso nič drugače, kakor priponoček, da množiš mrtvi kapital istim, kateri Ti pridržajo in kličejo — "v veri je moč!"

II. Liberalizem. — — —

Oprosti se spon klerikalizma, obrni se na pot napredka!

Ko so razni sloji spoznali nakanje in namere klerikalizma, začeli so proti temu nastopati, ter nastala je stranka, katera ima gori omenjeno navodilo, ter s katerim hoče v klerikalni jarem vpreženo ljudstvo osvoboditi, ter jo rešiti iz črnih krepljev, kakor tudi provesti svoje somišljenike do napredka s katerim bi se postavili po robu izkorisčajočemu klerikalizmu.

To stranko nazivali so liberalno ali svobodomiselno in naloge te je, osvoboditi se srednjoveškemu sušenjstvu, ter ustvariti obsegje napredka in preseha.

Seveda je klerikalizem to stranko

obsodal, ter se z vso mogočo silo branil proti njej, kajti sprevideli so, da njih geslo "v veri je moč" pojema, ter da s tem geslom ne bodo več prodiral s katerim s do sedaj tako uspešno v svojo korist delovali.

Liberalec je spoznal dejstvo, s katerim bi se uspešno bojeval proti klerikalcu.

"Napredek" bilo je njegovo geslo. — Ko je masa izprevidila, v kaki temi je pod klerikalizmom, tavala, s kakšnimi idejami in dejstvi je isti to maso uzdrževalo, obrnili so temu hrbet, ter se podali na pot liberalne ideje — napredka.

Napredek jim je odpri oči, ter maršikatera klerikalna izkorisčevalna mašinacija dati je morala slovo, ter prepuštit svoj prostor "napredku".

Ko je ta stranka videla da si v ozadju, ko je videla da tava v temi s katero si znabiti nevede podpiral "v veri je moč", takrat te je ona povabilo, ter ti rekla: "Oprosti se spon klerikalizma, stopaj po poti napredka!" Vstopili si v njih vrste, napredovali si — otresele si se pritiskajočega jarma, ter nadel si se kulturne svobodomiselnosti. Postal si s tem član stranke, katera te je provedila do istega pota, na katerem si počel spoznati, da z napredkom postaneš svobodomiseln, da z napredkom, se popneš do iste višine, po katerem hrepenijo isti, kateri ti pravijo: oprosti se spon klerikalizma, obrni se na pot napredka.

II. Socijalizem. — — —

Obe prvoimenovani stranki pa vsebujejo faktorje, kateri represalno izkorisčajo oni stan, kateri mora od dne do dne ob napornem delu si služiti svoj vsakdanji kruh.

V prvoimenovanih strankah so isti, katerim je osoda nametala kupe denarja, pa vendar še s svojim ogromnim kapitalom niso zadovoljni, pač v

pomnožitev istega, izkorisčevajo in izsesavajo ono maso, katero nazivajo "delavstvo". Ne strašilo se ti nobenov, kajti denar je sveta vladar in ta jim pomaga, da zakrivijo vnebovijoče krivice, katere prizadevajo nižnjemu sloju — delavcu.

Nastala je toraj stranka, katera si je nadela častno nalogu, poboljševati delavske razmere, ter se bojevali proti kapitalizmu, kateri se izvrpa iz prvoimenovanih strank.

V svoji delavnosti ni uvidela saino častno delovanje, pač pa se je podala v boj proti istemu moču, kateri vzdržuje in podpira revščino, v tem boju skuša priti do zmage, v tem boju bojuje se socijalna demokracija proti svojim izkorisčevalcem, proti kapitalističnim idejam. Ti delavski stan si odvisev od tega faktorja, kajti preskrbeti mora se, družino in znabiti še mnogoštevilno deco. Zasluziti moraš, in ako zasluziš hočeš, moraš delati, ali s Tvojim delom množiš kapitalistom njih ideal — kapital.

Ni samo da bi opravljali delo, za katero delo bi te kapitalist primerno oskodoval — pač pa posvečevati moraš istemu svoje moči, delati mu moraš noč in dan, naj si bode na planem v rovu, na kopnem ali vodi.

A kako plačilo dobivaš za Tvoje trudopolo opravilo? O tem ne bodo razmotrivali. Vsaki delavski stan naj si bode ta ali oni je igrača kapitalu s katero si on množi vše itak prenamjenjeni žep.

Torej ta socijalno demokratična stranka poskuša te krivice, ki se godi delavcu odstraniti. Ona skuša na svobodomiseln socijalni podlagi uvesti program s katerim bi potem nastopal proti sovragu.

"V slogi je moč!" To je njen geslo, in vidi se, da masa, katera pripada socijalni demokraciji se vestno drži svoje devize, ter si je svesta, da bode s sloganom "V slogi je moč!"

svojo nalogu. Količ je ta stranka vše dosegla, koliko svojih pravic, je vše iztrgala iz kapitalistnih rok, koliko revčine je vše odgnala iz pred duri delavske koče. A ni še dosegla svojega namena. Počasi koraka do cilja ter upajmo, da bodo istega dosegla kmalu, kajti v boju za sveto stvar držala se bodo svojega zmagonosnega gesla:

"V slogi je moč!"

ROJAKI, NAROČUJTE SI
"GLAS SVOBODE."

Kaj ljudje govore?

Mr. Jos. Strba, 769 Huber St. Johnstown, Pa., govoril doslovno: "Moja največja zahvala Trinerjevu zdravilnu grenkemu vinu. Imel sem že več mesecov kako pokvarjen želodec, tako da mi ni zamogel noben zdravnik pomagati, da si sem jih popraševal za svet enega za drugim. Nato pa sem poskušal Trinerjevo zdravilno grenko vino pit in v veselju pripoznavam da me je popolnoma ozdravilo. To viro bi moral vsak piti koji trpi na želodečni bolezni."

Mi pač z zadovoljstvo prepričamo drugim govoriti o našim izdelovanju, da pokažemo našim ljudem, da so naši oglasi stavljeni tudi na zdravo podlagu ne pa samo v besedah. Mi odkrito izjavljamo, da ni boljših zdravil za želodec na svetu, nobena druga zdravila bi ne pomagala vsakemu in obratno ne škodovala, in da je ta grenčica Izvrsten kričistilec, najboljši za cel sistem in zanesljivi branitelj proti epidemičnim boleznim. Javnih zahval mi nikdar ne nabiramo. Dobe se v vseh lekarnah ni pri izdelovalcu Jos. Triner 779 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Zastonj pošljem knjigo. "Kako dobite in si ohranite lepe in goste lase?" Vsakemu, kdo pošlje nekoliko poštnih znamk. Knjiga je zelo zanimiva in koristna in za vsakega potrebna." P. Frank, 229 East 33 Street New York City.

NIČ VEČ BOLEZNIJ, — NE HIPNIH, NE KRONIČNIH! Nov in velikanski zdravniški zavod v New Yorku.

Dela čudovita ozdravljenja.

Dragi gosp. doktor iz Universal Medical Instituta v New Yorku.

Srečno se Vam zahvaljujem za Vaša uspešna zdravila, s katerimi ste ozdravili mojega malega deteta. Vi ste otroka ozdravili popolnoma po jednomesečnem zdravljenju, dali mu ni mogel nijeden zdravnik več pomagati.

Sprejmite dragi gospod zdravnik, mojo najiskrenjšo zahvalo. Zajedno Vas pooblaščam, da prijavite moje pismo v časopisih s sliko mojega deteta. Zagotavljam Vas da Vas hočem priporočiti vsakemu bolniku, najsi tripi na katerikoli bolezni.

Ostajam vedno udana in hvaležna Ida Rutilsky — 3 — 116 — Dimley Pa.

Naši zdravili vsebujejo slike lase, za katerih slike vidite tukaj. Njih imena in naslovi so vsakemu na razpolago.

Berite to kar potrjujejo osebe, ktere slike vidite tukaj. Njih imena in naslovi so vsakemu na razpolago.

Od blizu in daleč

možje in žene, mladenci in starški, dečki in otroci, priznavajo ozdravljenje po zaužitju zdravil tega zavoda. Vseh tega novega obtiči lo

v tem, ker ima svoj poseben zdravniški zbor raznih specialistov za vsakero sledičnih bolezni: Ravmatizem, srčne hibe, nalezljive bolezni, ko

Življenje in trpljenje naših očakov.

Piše dr. Slanc.

I.

V mestih pa se je razvijalo vse na boljše. Posebno je rastlo gospodarstvo po različnih iznajdbah, ki so človeško delo olajšale, produktivnejše delale. Tako so nastale nove obrti, fabrike.

Razvoj obrti, trgovine je gospodarstvo povzdrignilo do današnje veličine. Iz tega stališča vzeto, je bilo razvijanje meščanstva blagovorno. Meščanstvo je ustvarilo stroj, znanosti v vseh strokah človeških ved, ono je zbralo velikanske gmočne sile, s katerimi je omogočilo zdajšnje duševno življenje in ustvarilo zdajšnja gospodarska sredstva in dasi je bilo v spremstvu njegovega dela in razvoja veliko trpljenja na kmetiji in v delavnicih, fabrikah, vendar je to, kar se je pridobilo za nas in bodoče zarode pridobitek, ki ni z zlatom odvagati. Lože se zdaj dela in se bo in bolje se bodo živilo tudi v masah, ko jenkrat te pokazajo svojo moč. Zdaj se začne prav. kapitalistično gospodarstvo. Vsak za — se — prosta konkurenca, vse je denar, on kupi, plača vse. Zdaj nastopa poželjnost po vedno večjih profitih, zdaj vrla želja, postati bogatin. Najkdo že toliko lasti, vedno več bi rad imel. To je znak gospodarstva, ki ga zovemo kapitalističnega. — Mej meščanstvom v naši po večjem kmetijski Avstriji se je v teh časih nekaj gibalo v smeri kapitalističnega razvoja. Na dejse se je razvila ona hišna industrija, katero je zakladal meščanski kapitalist z vsem potrebnim. V prejšnjih časih srednjega veka so imeli mojstri v mestih zadruge. Te zadruge so zajamčevali posameznim gotovo število odjemalcev in tudi nakup surovin. Te zadruge so začele biti pretesne. Pomagači so hoteli ven iz ozkih oklepov teh zadrug, so hoteli imeti prostot pot do mojstra in se prosto bodi kje naseliti. Kapitalistični podjetnik 18 stoletja je delati pustil več delavcev v jedini delavnici v hišni obrti ter so tako nastale manufakture v plateni in sukajeni branži. Za mesta je zahteval več prostosti obrta. Ta boj za obrtno prostost proti jenkrat močnim same sebe uravnavajočim rokodelskim zadrgam se vije stoletja. Država ne podpira dosti pri nas manufakture do navedenega cesarja Jožefa II. V Nemčiji dajejo vladarji kapitalistom predujme, velika brezobrestna posojila in tudi v dar. Privilegije jim dajejo. Posebno Pruski skrbijo, da se dosti tujih delavcev naseli. Na Pruskom so leta 1786 steli ti naseljeni čez jedno tretjino prebivalstva.

Strogo so kapitalisti in vlade skrbeli, da se ti delavci niso družili in koalirali. Hude kazni so bile določene za vsako nepokorčino. V teh stoljetjih se meščanski ter hišni industrijski delavec hudo izkorisčata. Državne vlade strežijo. Najhujši posejni redovi so iz teh časov. "Geistliche und weltliche Fuersten, Grafen und Achte, die Magistrate der Staede und die Schulteiss der Doerfer reichen sich brüderlich die Hand, um ihre Unterthanen von oben zu begluecken." Vse duševno protizvanje stalo je pod cenzuro in včasih najneumnejših uradnikov. Policija je bila na vrhuncu mogočnosti. — "In die Kisten und Kasten, in die Teller und Toepfe, in die Garderoben-schraenke und Hundestaelle schaute die fuerstliche Alimacht hinein." V teh časih praznuje svoje najsijsnejše pranične vsegamogočnost vladarjev, ki so se zvali: "od božje milosti." Te kralje so imenuje absolutiste.

Justica je kurba absolutizma in v njem merodajnega plemenitaštva ter duhovstva. 100 let so pravde tekle. Kmet menda nobene ni dobil proti cerkvi ali grajsčaku. Justični umori se že niso več prikrivali. Reveže so tepli, obesali, tako jih ni bilo treba rediti. Proti zločincem so surovo ravnali, sedala le proti onim iz nižjih slojev. "Die kleinen Diebe haengt man, die grossen laest man laufen." Ta prislovica izhaja iz teh časov.

V deželnih zborih so se sbirali stanovi: "gospodi" t. j. knezi, grofi, baroni, potem vitezi, škofi, abati, prošti ter nekaj meščanov. Če so plemenitaži in duhovniki hoteli in kaj posebnega mej saba govoriti imeli, poslali so meščanske zastopnike ven pred vrata zbornice.

(V reformacijski dobi v slov. kraju tega ni bilo; tedaj je bil meščan porajtan.) V absolutizem tečeči kralji, deželnii knezi so imeli s temi deželnimi stanovi precej bojev, kojim je šlo za to, da davčno moč kmeta in njegovega vojaka neposredno v svoje roke dobijo. Plemenitaži so pobirali mej kmeti, kar je bilo dati knezu. Zraven so goljufali revješa, si delali pri pobiranju teh "kontribuci" velike profite. Da je to pobiranje v njihovi moči bilo, bilo je tudi drugače dosti vredno. Lahko se tudi kmetski davek knezu odrekli ter vojaka. V teh časih 17. — 18. stoletja so ti deželnii zbori še precej veljavni. — Kmet seveda ni bil zastopan v njih. To posvetno in duhovno plemstvo bi ja ne moglo v kmetski bližini dihati.

To in drugo hudo se je v gospodarstvu ter drugem življenju avst. narodov še za časa Marije Teresije ter njene sinove Jožef II. nahajalo. O tem, kar je ta mož storil, načrtamo v slednjem spisu.

(Daljše pride.)

"Oglas"

Težko je bilo najti zasebna stanovanja za neoženjene častnike v mitem garnizijskem mestecu Č. Posamezne sobe so bile jako redke in častniki so si pomagali iz zadrege s tem da so si celo hišico v najem vzeli, ter si svoje stanovanje po svojem okusu opremili.

V tem mestecu stanoval je tudi bogataš Perlewitz s svojo družino, ki je obstojala iz 4 oseb namreč njegova soprona Marija, dve hčerk, devetnajstletna Agata in njena sestrica Gretica, ki je pa nosila še kratke krilce in slednjih sestra gospodarja, Albina. Gospod Perlewitz je rad dobro pil in jedel, rad je tudi posedal pri svojem igralnem klubu in to mu je za njegovo življenje zadostovalo.

Za učene stvari, za knjige in časopise ni razdaljaj denarja, le na lokalni časopisi bil je naročen. Imel je pa posebno navado, zanimal se je za vojaški stan, ter sosebno obračal pozornost na častnike svojega rojstnega mesta.

Znana mu je bila težava radi častniških stanovanj, ter sklenil je, da posomore vsaj enemu častniku iz zadrege, radi tega se je odločil, da dve sobi odvoda v najem, a najemnik naj ne bode nikdo drugi kakor — častnik.

In res stanovanje ni bilo nikdar prazno, a tudi če je najemnik nekoliko z najemnino zaostal in delalo Perlewitz preglavice, kajti njegov mošnjček je bil tako in tako vše prenapoljen in hranična svota se je v domači hranični čudovito množila.

Tudi družina je takemu najemniku obračala vso pozornost a dražestna Agata, pa je častniku vsaki dan postregla s kavo.

Ta srečen človek, katerega je mila osoda pripeljala v Perlewitzovo družino bil je nadporočnik Oskar Treven.

V manifakturini prodajalni Strelova, preganjali so uslužbenici dolgačas.

Pri pisalni mizi sedel je gospod Strelov mlajši, kateri je prebiral ravno izšli lokalni časopis.

Prebiral je oglase. Začuden je bil.

"Odda se lepo opremljena soba."

"Kje pa?" ga vpraša zraven stojec pomočnik.

"Dolga ulica št. 5."

"Dolga ulica št. 5? To pa je pri Perlewitzu. Kaj se nadporočnik izseli?"

"Najbrže; drugače bi ne oglasili."

"Sicer, se pa čudim, ako bi nadporočnik odšel, bi stanovanje oddal svojemu kolegu."

"No, kaj tacega pa še ne. Časopis tiskajo vsaki dan slabše. Glejte sem — to ni štev. 5 ampak 50! Le ničla je tako slabo tiskana, da se jo komaj vidi."

"Res" odgovori pomočnik, "začeli so hraniti črnilo."

Strelov mlajši se nasmehlja. — Podrobila se mu je misel. — Hitro vzame nožiček, ter skrbno zbrise ničlo, ter odpolje časnik gospodu Perlewitzu.

Teta Alvina bila je vedno prva, katera je dobila časnik v roke. Sedel v koticu, prebirala je časnik. Vse je skoraj vse prebrala, kar nenadoma

vstane. "Marija! Marija!" pokliče glasno.

— Gospa Perlewitz ustopi. "Kaj mi hočeš Alvina?"

— "Zakaj se nadporočnik izseli?"

— "Kateri nadporočnik?"

— "No naš, ki pri nas stanuje."

— "Pojdi, pojdi! Ta na to niti misli ne!"

— "Zakaj pa ste oglasili, da je stanovanje prost?"

— "MI!"

— "Na tukaj glej in beri!"

— Gospa Perlewitz vzame časnik v roke. Ni bilo dvoma, saj stoji črno na bele. To je bilo njeno stanovanje.

— A kdo je dal oglas v časopis?

— Gospod Perlewitz ravno ustoli.

Sestra in žena ga počnete izpraševati enoglasno:

"Kaj si imel z nadporočnikom, da se izseli, kaj je temu uzrok?"

— "Izsel. Kdo to pravi?"

— "Saj si pustil oglas tiskati."

— Gospod Perlewitz ni mogel najti besede, nataknje si očala in res prepriča se o istinitosti oglasa.

— Žena ga vpraša: "Kaj res nisi ti oglasil?"

— "Nikakor ne" odgovori razjarjen Perlewitz.

— "Znabili je pa nadporočnik sam to storil, znabili se misli poročiti?"

— Do tega sklepa so prišli.

Lepa Agata pa je žalostno poslušala domači preprič, kajti stiskalo jej je srce pri misli, da bode odšel on, katerega je tako prisrčno ljubila.

Hitro odide za odhajajočo materjo, v njeni sobi, a ko pride k njej, ne more se več zdrževati, bridočko začne jekati.

Začuden je mati vpraša: "Agata, zakaj jokaš?"

"Oh mama, on gre stran, in jaz ga imam tako rada, ja tako ga ljubim, da ne budem zamogla prenašati tega gorja."

Tudi on mi je rek, da me nelzrečeno ljubi, in celo poljubil me je — pa tako strastno, da še danes njegov strasten poljub pozabiti ne morem. Seveda jaz sem se mu iz njegovega objema iztrgala, ter tekla v mojo sobico kjer sem vse premišljaval o moji lepi ljubezni. No in sedaj je vse proč."

• • •

— Ravno je prišel nadporočnik Trenen iz službe. Komaj je odpasal sabljo, ko nekdo na njegova vrata potrka.

— "Prosto!"

— "Oh gospa Perlewitz. Vi ste me počastili s pohodom?"

— "Gospod nadporočnik, rada bi z Vami nekaj spregovorila."

— "Prosim, sedite gospa, sem Vam na uslužbo."

— Oba sedeta.

— "Gospod, zakaj odhajate od nas?"

— "Jaz?"

— "Da vi. Jaz vem vse."

— "Seveda potem — to se reče, ako vse veste?" — Veste li tudi da gospodin Agato ljubim, ter da bi bil najsrcejši človek, če postane moja sočna?"

— "Gospod nadporočnik!" Glas njen je tesel.

— "Čestita gospa — mi boste pri tem pomagali?"

— "A vi ste vše tako včeraj Agato brez mojega privoljenja poljubili."

— "Da, draga mamica, to je vše bilo od nekdaj, da se je prvi poljub vedno ukral brez dovoljenja staršev."

• • •

Zvečer pa je gospod Perlewitz iz svoje kleti pustil prinašati boteljke najbolje vsebine, kajti praznovati so zaročeno njegove hčerke Agate z nadporočnikom Trenonom.

Bil je ponosen, ter se radoval nad Agatino srečo.

Kar pridrži njegova najmlajša hčerka Gretica v sobo.

— Papa, papa, jaz imam drugi časopis, beri v tem isti oglas!"

— Perlewitz si nataknje naočnice, ter bere:

— "Odda se lepo opremljena soba v dolgi ulici št. 50."

— Začuden pogleda, ter reče: "No, to pa je čudno, da so ravno moj časopis napačno tiskali."

— Srečna Agata in njen zaročenec, pa sta blagoslovila tiskarskega škrata, kajti ta Jim je bil zaščitnik njiju ljubezni, njiju sreče.

**PITJE
GRENSKO VINO TRIGLAV**
in
zelodno grenčico Ban Jelacic, ki
se izdeluje 568 W. 18 St. Chicago
Triglav Chemical Works.
Išče se poslene agente
po vseh mestih.
X X X

Niže podpisani priprečam Slovencem, Hrvatom in drugim bratom Slovanom svoj lepo urejeni

SALOON
z dvojnini kegljiščem in biljar na razpolago.
Točim sveže pivo, domača in importirana vina, fine likerje in prodajam izvrstne smodke.
Prost prigrizek vedno na razpolago.

John Kumar,
na vogalu Laflin in 20 ulice in Blue Island Ave. Chicago, Ill.

Amann & McCabe
mesarja
Milwaukee, Wis. 306-8 Reed St.
Se priporočata slavnemu občinstvu
V zalogi imata tudi kranjske klobase.

ODSTOTKE
Obresti plačujejo od hraničnih ulog. Od v prvih 5 dneh vsega meseca vložene vložene obrestujejo od celega meseca.

INDUSTRIAL SAVING BANK
652 Blue Island Ave.
Ustanovljena 1890.
Vsak soboto odprt do 8 ure zvečer.

Slovenci v Milwaukee!

Zakaj kupujete slabo meso po visoki ceni, ko Vam je le pa prilika dana, da kupite dobro meso in po nizki ceni.

OBRNITE SE NA

Otona Preiss, 269 Grove St.

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
657 W. 18th St. Chicago, Ill.
TELEFON CANAL 427Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

"Glas Svobode" izide vsaki petek
in velja za AMERIKO:

za celo leto \$1.50

za pol leta 75c

ZA EVROPO:

za celo leto kron 10

za pol leta kron 5

Prvi svobodomiseln list za slovenski
narod v Ameriki.Naslov za dopise in pošiljatve je
aledeč:**Glas Svobode'**
657 W. 18TH ST. CHICAGO, ILL.**Dopisi.**

"Proletarcu".

Druga številka "Proletarca" katera
je izšla koncem januarja zopet brusi
svoj strupeni jezik, ter trosi laž med
svet.Kar se napadov na osebe tiče izjav-
ljamo javno, da je laž, ter Vas imenu-
jemo lažnjivce.Vaš dokaz o nekem računu je skraj-
no izmišljen, in ni res, da članske
knjižice stanejo \$3.50 pač pa 3krat
več.Da ste prve vrste lažniki kaže tudi
dejstvo Vaše pisave ko pišete, da radi
priznavate, da dobiva g. Konda \$630
na leto ne pa \$580 kot ste v letaku po-
ročali.Predbacivate v Vašem listu različna
hudodelstva, a imen pa ne poveste.
Torej z imeni na dan! Urednik "Pro-
letarca" najbrže ne more obdržati i-
mena v spominu, drugače bi ga zna-
biti prijaviti.V nadaljnem polemiko z Zahrtnikom
se ne spuščamo, kajti prostor v našem
listu je dragocen in tudi se ne držimo
plačeni s takimi ljudmi polemizirati.Dokazali smo Vam, da trosite laž
in neresnicu med ljudi, to nam tudi
zadostuje. "Resnicklub."

Lorisville, Colo.

23. 1. 1906.

Gospod urednik! Prosim, da blago-
volite upoštevati moje vrstice, ter jih
obelodaniti v Vašem prihodnjem listu.Ustanovili smo tukaj junijo, katera
bi bila podrejena k United Mine Wor-
kers of America, vendar naleteli smo
s tem na ljudi, ki se temu upirajo, ter
ne pripoznajo dobrote, katere bi si sa-
mni napravili, ako pristopimo k tej ju-
niji.Kdo naj Vas brani iskorščevanja
kapitalistov, kdo naj Vas podpira v
slučaju štrajka, če zahtevamo višo
plačo, kdo naj nam stoji na strani,
kadar se potegujemo za naše pravil-
ce? Ali ni to naloga junije? In zara-
di tega odklanja te podpore?Nikar ne, ampak pridruži se nam
ter zedinjimo se v uniji.Tudi priporočam Slovensko narod-
no podporno jednoto.Vže par slučajev sem videl, kako je
delavec zdihoval, ki v času bolezni ni
dobival nobene podpore. In kolikor je
je zdihnil "Zakaj nisem član Jednote?"
A ko je ozdravil, pozabil je vse svoje
zdihovanje in svoje potrebe.Tudi temu ne odlašajte. Kjer je le
10 rojakov, ustanovite si društvo, ter
pristopite Jednoti.Kajti Jednota je isti in edini zavod,
ki pozna težnje delavca, ki se zanima
za delavski stan, ter kateremu je vže
marsikatero rano zaceli.Ne budem zaslug Jednote opisoval,
kajti vsakomur so znane le to poudar-
jam še enkrat: "Postanite dobrí člani
naše Jednote."Konečno Vam se priporočam naše
glasilo, naš delavski list "Glas Svo-
bode". — Berite ga in naročujte ga.Želimo pa, da bi "Glas Svobode"
kmalu začel dvakrat na teden izhajati
ter s svojim podčišljivim berljom raz-
veseljeval delavce.

Socijalni pozdrav rojakom!

Mat. Pečnik.

CHICAGO, ILL.

30. jan. 1906.

Dne 28. januarja t. l. vršila se je v
maili dvorani g. Franka Mladiča usta-
novna seja "Čitalnice v Čikagi". Gospod
sklicatelj Frank Mladič pojasnil je
zbranim rojakom pomen Čitalnice; pri-
ponmil je, da čeravno imamo prekorist
na društva, katera članu v nezgodni po-
magajo, pa vendar tega društva še ni-
mamo, kjer bi se zabavali, ter prebirali
razno časopisje, kakor tudi ob glasbi in
petju pozabijali naše težnje in skrb. Njegov
predlog ustanoviti "Čitalnico" bil je enoglasno sprejet — ter ustanovila se je "prva čitalnica v Ameriki."Ustanovniki so izvolili odbor, ki sestaja
iz gospodov: Joe Verčaj, predsednik,
R. Feigl, tajnik; Frank Terdina,
blagajnik; Frank Mladič in Ivan Me-
den, odbornika. — Poleg 16 časopisov,
bodo članom na razpolago tudi knjižni-
ca, za katero se je vže nekaj podučil-
vih knjig nabralo.Gosp. Frank Mladič prepustil je Či-
talnici brezplačno dvorano, a uredni-
štvo "Glas Svobode" pa 11 raznih ča-
sopisov, dnevnikov, tednikov ali me-
senčnikov.— Vsi došli rojaki, so pristopili s
primernim zneskom: Čitalnici kot u-
stanovniki. Rojaki! oziraje se na to,
da Čitalnica rešuje oni problem, kojega
se mora vsaki zavedni Slovenec držati
to je — napredka, se uljedno vabite,
da pristopite k Čitalnici, ter da pokaze-
te s tem činom, da se tudi v tujini
zavedate svojih dolžnosti, ter da tudi
oddaljeni od stare domovine veste, kaj
je Slovenec svojem narodu storiti
dolžan.

"Čitalničar".

PUEBLO COLO.

dne 29. jan. 1906.

Gosp. George Kralj iz Calumeta,
Mich., prlobil je v "Glas Svobodi" od-
proto pismo Luku Klopčiču župniku
slov. fare v Calumetu.Koncem pisma nam prepriča sodbo
o postopanju dušnega pastirja. — Da
g. Kralj Hočemo soditi. Pri tem Vas
pa naslednje vprašamo. Ali mislite da
"blagoslovljena voda" privede umr-
lega človeka v nebesa? Ali mislite, da
je Vaš nedolžni otročiček, katerega hu-
dobni far ni blagosloviti hotel, pogubl-
jen? Ali ne bi bilo bolje da ste istih
30 dolarjev, katere ste utaknili v far-
sko žrelo, porabili za se? Dokler tak
"business men" sluti, da imate še kak
tolarček Vam bode prijazen, a ko vidi
da Vas nesreča zadeva, ko vidi, da
se Vas slabu godi, in ko sluti da ni-
mato vinjarja, takrat obrnil Vam bo-
de hrbet, ter bodo vsa prejšna vplačila
in svote, katere ste v farško bisago
zmetali pozabil.Da se Vam je tako zgodilo, ste sami
zakrivili. Zakaj podpirate sloj, kateri
ste lahko prepričani, da Vas bode v
nezgodah preziral, zakaj mečete krvavo
prišlužene novce v nenasiljivo bi-
sago?Lahko ste si vže poprej mislili da
človek, kateri pripada istemu stanu, ki
ne pozna drugega kakor tolar, vam
ne bode uslužili, če mu ne nasipljete
tolarčkov.Zatorej pustite farja, ne podpirajte
ga, ker zagotovljeni bodite, da tudi on
Vam bode odrekli marsikaj, da celo to
kar je po svojem stanu dolžan storiti.Zatorej rojaki in g. Kralj, upoštevaj-
te sodbo.

Podgorenčana.

**Amerikanski
predlogi.**Pred mesecom dñij je pri nekem
predavanju neka znana govorica pre-
dragala, da bi se uvelia postava, da
siromašna zakonski ljudje, kateri imajo
večje število otrok in ki jih preživljaj-
ti ne morejo, imajo pravico, da se
otrok iznebijo s tem, da bi se novo-
rojence na eden ali drugi hitri način
umorilo.Zopet berem danes, da je Ana Hall
Ohajako državno legistaturo naprosila,
da bi uvelia postavo, da se bolnikom,
katerih stanje je brez upanja k ozdra-
vljenju, pripomoglo, da se jih na eden
ali drugi način spravi v hitri grob.Torej take postave si žele prenapa-
te Američanke.Če promotrivamo ta dva slučaja pri-
trditi moramo, da je res težko ako jesiromašna družina prenapolnjena z
otroci, in ako bolnik, kateri dolgo ča-
sa hira trpi, ter da bi bilo res za tu-
cega najboljša rešitev smrt, pa vendar
neumna ideja, ki se je porodila v pre-
napetih buticah teh dveh Amerikank,
prekaša že vse meje.— Siromašni oče, kateri mora skr-
beti za svojo številno deco, ne bode
si nikdar mislili, če se mu število otrok
pomoži, da bi novorojencu umoril,
ampak rekel bode "dobro došel!" —
"Če je za 10 prostor, če 10 otrok lah-
ko preskrbim, budem tudi enajstega."Ako bolnik boleha, ako je neozdrav-
ljiv, vendar upanje bode gojili do zad-
njega zdihljaja, in takemu bilo bi
pač pregrešno upihnilo življenje.— Če bi ena tih dveh prenapetih
Amerikank bile matere 10 ali 15 ot-
rok, dvomim, da bi se držale svojih
neumnih idej, ter pustile 11. ali 16
usmrtili.— Ako bi bile na bolniški postelji
neozdravljivo bolne, gotovo bi ne pro-
sile "umori me."— Dan danes, ko vsak resno misli
za svoj obstanek, ko se vsak trudi,
da bi človeštvu koristil z dobrimi na-
sveti, ko vsak skrbi, da bi odvrnil nes-
rečo in zlo, dan danes prenapete Ameri-
kanke trobijo svoje neumne nasvete
med svet.— Bavile naj bi se raje s socijal-
nim vprašanjem, predlagale naj bi
raje sredstva, ki bi onemogočile kapitalizmu
revno ljudstvo izkorščevati
in izsesavati. Tako delo bi bilo bolj
hvaležno in postala bi jim častna in
sveta naloga, kajti s tem bi revnemu
ljudstvu pomagale, ter ga osrečeval.Sicer pa predlogi, katere so jih sta-
vile so takl, da bi jih celo revezli po
noršnicah smatrall kot izvišek prena-
petosti.— Mi pa lahko tem Amerikankam
rečemo: "Odpuščamo Vam, ker ne ve-
ste kaj blebebtate."

Listnica uredništva.

G. J. Mr. v La Salle, Ill.— Ker
se z objavo takih dopisov ne u-
kvaramo, smo Vašo prošnjo od-
klonili.

DNEVNI KURZ.

100 kron avstr. velj. je \$20.50
Temu je pridigli še 10 centov za
poštnino.Vse iste,
ki so pri nas koledarje naročili prosi-
mo potrpljenja. Prvo naročilo nam je
pošlo, a drugo dobimo vsak čas in
potem dobli vsak svojo.

Upopravnštvo.

Vse iste,

ki so pri nas koledarje naročili prosi-
mo potrpljenja. Prvo naročilo nam je
pošlo, a drugo dobimo vsak čas in
potem dobli vsak svojo.

Upopravnštvo.

Upopravnštvo.

Na zahtevo dajemo vsakomur pojasnila.

Ta kupon izrežite, napišite in ga pošljite z denarjem na spodaj omenjeni naslov.

Vsaka delnica je vplačana popolnoma, in se nemore več vplačati.
(Incorporated under the laws of the State of Maine)**Frank Zotti Steamship Company.**

FRANK ZOTTI, PRESIDENT.

[Inkorporirana po državnih zakonih z glavnico \$2.000.000, od katerih je že
\$1.500.000 uplačanih.]

108 Greenwich Street, New York.

Cenjeni gospod:—
S tem predplačam na..... delnic Frank Zotti-jeve parobrodne družbe po \$5.00
komad, in Vam prigibno pošljem svoto od..... dolarjev, katero upotrebiti v zgoraj
povedano svrho, in delnice mi prej ko mogoče dopošljite.S tem se razume, ako predplača prekoračijo preje navedeno glavnico, da mi zgornjo svoto vrne-
te v celem znesku.

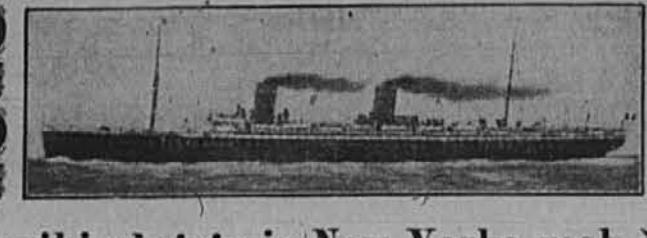
Ime.....

Ulica in št.....

Mesto in država.....

Dne..... 190....

Ceki, menice (trate) in poštne nakaznice naj se pošljajo direktno na:

Frank Zotti S. S. Co. 108 Greenwich St. New York, N. Y.Kdor hoče kmalo dospeti na Kranjsko, Koroško, Spodnje Šta-
jersko ali v Istrijo, naj se posluži parnikov francoske družbe**Compagnie Generale Transatlantique.****LE 6. DNI NA MORJU.**Parniki plujejo iz New Yorka vsak četr-
tek ob 10. uri dopoldan.Glavni agent za Ameriko in Canada
na 32 Broadway St. New York.MAURICE W. KOZMINSKI, glavni agent za zapad,
na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

Slika predstavlja zlato damsko uro (Gold filled.) JAMČI SE ZA 20 LET.

V naravnih velikosti slik.

Kolesovje je najboljši ameriški izde

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 Podpredsednik: MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.
 Tajnik: MARTIN KONDA, 657 W. 18th St., Chicago, Ill.
 Zapisnikar: ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.
 Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South, Chicago, Ill.
 Nadzorniki: DAN BADOVINAC, P.O. Box 193 La Salle, Ill.
 JOHN VERSČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.
 Pomočni odbor: MARTIN POTOČAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 JAKOB TISOL, 343 Fulton St. Pullman, Ill.
 Bolniški odbor: MARTIN SKALA, Box 1056 Ely, Minn.
 MATIJA MATKO, Box 481 Claridge, Pa.
 MATIJA PEČJAK, 819 Chestnut St. Johnstown, Pa.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; **denarne pošiljatve** pa blagajniku Frank Klobučarju.

Osrednji odbor S. N. P. Jednote ima vsako tretjo soboto svojo redno mesečno sejo. Opazarja se vsa društva, ki imajo vprašanja do odbora, da pravočasno dospošljejo svoje dopise jednotnemu tajniku.

DRUŠTVENI IMEMIK.

Glasom sklepa 2. glavnega zborna S. N. P. J. v Chicago, Ill., priobčiti se ima v Jednotnem glasilu enkrat na mesec imenik vseh društva in njih uradnikov t. j. naslov predsednika, tajnika in zastopnika.

"SLAVIJA" št. 1 v Chicago, Ill. Frank Klobučar, predsednik; 9617 Ewing ave., John Duller, tajnik; 12 W. 25th St., Frank Mladič, zastopnik; 657 S. Centre ave., Mesečna seja, vsako 2. nedeljo v mesecu.

"TRIGLAV" št. 2 v La Salle, Ill. Shuster Kramarski, predsednik; 1026 1st St., Ivan Vogrč, tajnik; 1026-1st St., Alojz Kramarski, zastopnik; 1026-1st St. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"ADRIJA" št. 3 v Johnstown, Pa. Martin Strukelj, predsednik; 134 Chestnut St., Feliks Volček, tajnik; 912 Chestnut St., Mihail Pečjak, zastopnik; 819 Chestnut St., Mesečna seja, zadnjo nedeljo v mesecu.

"BRATSTVO" št. 4 v Steel, O. Ignacij Ziembergar, predsednik; Box 12 Glenoe, O. Ivan Kravanja, tajnik; Box 101 Glenoe, O. Josip Dernič, zastopnik; Box 2 Steel, O. Mesečna seja, 1. nedeljo v mesecu.

"NAPREJ" št. 5 v Cleveland, O. Frank Černe, predsednik; 1108 Hamilton St., Frank Russ, tajnik; 1752 St. Clair St., Anton Bobek, zastopnik; 1752 St. Clair St., Mesečna seja, vsako 2. nedeljo v mesecu ob 10 uri dopoldne v Krausovi dvorani.

"BRATSTVO" št. 6 v Morgan, Pa. Frank Miklavčič, predsednik; Frank Dromota, tajnik; Oakdale, Pa., Leo. Werdiček, zastopnik; Box 366 Bridgeville, Pa., Mesečna seja, 1. udejlo v mesecu.

"BRATJUB" št. 7 v Claridge, Pa. Lorenz Šturm, predsednik; Jacob Jeras, tajnik; Box 208; Valentín Rednak, zastopnik; Box 462. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"DELAVEC" št. 8 v So. Chicago, Ill. Jacob Tisol, predsednik; 341-3. floor Fullerton St. Pulman, Ill., August Aučin, tajnik; 926 So. Chicago ave., Michael Mlakovič, zastopnik; 9658 Ave. N. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"BRATSTVO NAPREJ" št. 9 v Yale, Kans. Anton Rupar, predsednik; Box 65, Ivan Zager, tajnik; Box 1. Frank Papeš, zastopnik; Box 33. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"TRDNJAVA" št. 10 v Rock Springs, Wyo. Alojz Prošek, predsednik; Box 390, Gregor Raspopnik, tajnik; Box 380. Fr. Cukale, zastopnik; Box 380. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"SOKOL" št. 11 v Roslyn, Wash. Matija Derganc, predsednik; Ivan Škonija, tajnik; Anton Vončina, zastopnik. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"EDINOST" št. 12 v Murray, Utah. Ivan R. Grahek, predsednik; Box 201, Michael Žugelj, tajnik; W. Jordan, Utah, Matija Kolar, zastopnik; Box 43 W. Jordan, Utah. Mesečna seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"EDINOST" št. 13 v Wheeling Creek, O. Josip Straus, predsednik; Lansing, O. Josip Longar, tajnik; Box 99 Lansing, O. Frank Spendl, zastopnik; Box 235 Bridgerton, O. Mesečna seje vsako 4. nedelje v mesecu.

"SLOGA" št. 14 v Waukegan, Ill. Ivan Zdečar, predsednik; 705 Market St. Alojz Kirar, tajnik; 709 Market St. Gabriel Dominik, zastopnik; Box 482. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"ZARJA" št. 15 v Ravendale, Wash. Matija Poterpin, predsednik; Ciril Ermenko, tajnik; Anton Logar, zastopnik. Mesečna seja, vsako 4. nedeljo v mesecu.

"SLOGA" št. 16 v Milwaukee, Wis. Alojz Bergant, predsednik; 572 Reed St. Ivan Kalan, tajnik; 328 Oregon St. Karol Hofbauer, zastopnik; 162 Reed St. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"BLED" št. 17 v Lorain, O. Aleksander Seidnitzer, tajnik; 672-10. Ave., Frank Vevar, zastopnik; Box 31. Mesečna seja,

vsako 1. nedeljo v mesecu.

"PLANINA" št. 18 v Wellsburg, W. Va. Vincenc Kolar, tajnik; R. D. No. 2 Virginia Sta., Anton Jerman, zastopnik; R. D. No. 2 Virginia Sta. Mesečna seja, vsako 2. nedeljo v mesecu.

"OREL" št. 19 v Stone City, Kans. Ponigrac Juršič, predsednik; Ignacij Pešnik, tajnik; Ivan Kováč, zastopnik. Mesečna seja, vsako 4. nedeljo v mesecu.

"SOKOL" št. 20 v Ely, Minn. Josip Šilkar, predsednik; Martin Siebř, tajnik; Ivan Teran, zastopnik. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo po 20. v mesecu.

"OREL" št. 21 Pueblo, Colo. Josip Samec, predsednik; Alojz Anzeč, tajnik; Josip Mišica, zastopnik. Naslov društva je 1207 S. Santa Fe Ave. Mesečna seja, 1. in 3. nedeljo v mesecu.

"DANICA" št. 22 v Trimountain, Mich. Josip Mrvar, predsednik; Martin Bačar, tajnik; Josip Obranovič, zastopnik. Mesečna seja, vsako 2. nedeljo v mesecu.

"EDINOST" št. 23 v Darragh, Pa. Jacob Jesenek, predsednik; Box 165, Ivan Peterlin, tajnik; Box 163 Herminie, Pa. Josip Hauptman, zastopnik; Box 140. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"SMARNICA" št. 24 v Jenny Lind, Ark. Ivan Tomazin, Box 228, Ivan Arhar zastopnik; Box 218. Mesečna seja, vsako 2. nedeljo v mesecu.

"ZORA" št. 25 v Terio Colo., Fr. Bajt, predsednik; Box 137, Fr. Levar, tajnik; Box 136, Ivan Adamc, zastopnik; Box 140. Mesečna seja, vsako 2. nedeljo v mesecu.

"BRATJE SVOBODE" št. 26 v Cumberland, Wyo. Ivan Schwartzkoblar, predsednik; Jurij Peterrel, tajnik; Ivan P. Korpník, zastopnik. Društvena Boxa W. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"CELEJE" št. 27 v Frontenac, Kans. Matija Marn, predsednik; Box 174, Anton Smode, tajnik; Fr. Boldin, zastopnik; Box 181. Mesečna seja, vsako 2. nedeljo v mesecu.

"NOVI DOM" št. 28 v Greenland, Mich. Matija Schueler, predsednik; Box 203, Peter Geshely, tajnik; Box 111, Jacob Brula, zastopnik; Box 42. Mesečna seja, vsako 4. nedeljo v mesecu.

"DOMOVINA" št. 29 v Thomas, W. Va. Jacob Luzzar, predsednik; Box 141, Ivan Gruden, tajnik; Box 235, Ivan Mrhar, zastopnik; Box 42. Mesečna seja, vsako 4. nedeljo v mesecu.

"POPOPNIK" št. 30 v Weir City, Kans. Martin Stefančič, predsednik; R. R. No. 5 Pittsburgh, Kans. Alojz Cirar, tajnik; Box 188, Paul Obregar, zastopnik; R. R. No. 1. Mesečna seja, vsako 2. nedeljo v mesecu.

"SLOVENSKI DOM" št. 31 v Sharon, Pa. Ivan Bečaj, predsednik; Box 932 Jasip Paulenič, tajnik; 17 Pitt St. Ivan Smole, zastopnik; 61 Pa. Ave. Mesečna seja, vsako 2. nedeljo v mesecu.

"SAVA" št. 32 v Winter Quarters, Utah. Peter Šnajder, predsednik; Box 8, Ivan Müller, tajnik; Box 13, Anton Oman, zastopnik; Box 13. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo po 15. v mesecu.

"NAŠ DOM" št. 33 v Ambridge, Pa. Frank Tomačič, predsednik; Box 141. Frank Rosenberger, tajnik; Box 169, Josip Pele, zastopnik; Box 141. Mesečna seja, vsako zadnjo nedeljo v mesecu.

"FRANCE PREŠERN" št. 34 v Indianapolis, Ind. Josip Hvalica, predsednik; 727 Warman Ave. Josip F. Falietich, tajnik; 725 Warman Ave. Anton Mesec, zastopnik; 711 Holmes Ave. Mesečna seja, vsako 2. nedeljo v mesecu.

"ZVESTOBA" št. 35 v Chicopee, Kans. Alojz Ajdič, predsednik; Fr. Koščic, tajnik; Box 34, Ivan Lesjak, zastopnik; Box 85. Mesečna seja vsako 2. nedeljo v mesecu.

Zastopnike krajevnih društev se naprosoje, isto blagovole naznani glavnemu tajniku Jednote.

Ako pošljete denar v staro domovino, obrnite se zaupno na M. V. Konda-ta, 657 W. 18th Str., Chicago, Ill.

Listu v podporo.

J. K. Durango, Colo. \$0.25
 J.P.K. Cumberland, Wyo. \$1.00
 J. S. Buhl, Minn. \$0.50

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdo piše naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljšo kapljico. Vsi dobro došli!

Hermanekov Angelika balzam je najboljše krepilo.

Kedar telo slab in se njega moč čimdalje bolj bolj zmanjšuje te-daj potrebuje želodec krepila za prebavljenje, da ojači čревa in ledvice Hermanekov angelika balzam se proizvaja le iz korenin, zelišč in izbranih rož, ki so potrebne za ojačenje telesa in utrditev zdravja. Ako postane kri nečista, se pretaka nepravilno in postaja razkrojena, te-lo ne dobiva dovelj jakosti, torej slab in razpadja, pristopno je bolez-nim, nervoznosti, slabemu prebavljenju, izgubi slasti do jedil, nespe-nosti.

Poleg se pa prikazujejo še druge bolezni, ki imajo svoj izvor le v slabi krvi, n. pr. mrzlica. Hermanekov angelika balzam je naj-boljši kričistilec in krepilo, ki vedno pomaga, ako telo slab.

Cena 75c; po pošti 85c.

Izdeluje in prodaja edino

J. C. Hermanek, lekarnar,
585 So. Centre Av. Chicago Ill.

P. Schoenhofen Brdg. Co's.

Najboljše pivo je

Edelweiss

Se prodaja povsod.

Phone Canal 9 Chicago, Ill.

John. J. Dwyer

679 Blue Island Avenue.

Gostilničar

se priporoča Slovencem in drugim Slovanom v obilen obisk.

Postrežba točna in solidna

J. J. Dwyer, 679 Blue Island Ave.

NAJEMNIK & VANA,

IZDELovalca

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih piča.

82-84 Fisk St., Tel. Canal 1405

Kasparjeva država-na banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30 dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predel za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

NE KAŠLJAJ!

Zakaj ostajš v nevarnosti, dokler se tvoj prehlad slabša? Zakaj ga zdaj ne ozdraviš? Vsaka nevarna bolezen ima svoj začetek in prvi znaki sušice, jetike ali tuberkuloze so mal prehlad, hriavost ali bolehnost pluč ter kašelj manjšega ali večjega obsega.

Severov Balzam za pljuča

vedno ozdravi zlo, ki je podlaga vseh pljučnih nerednostij

Ozdravi vsakovrstne prehlade in kašle ter omeji napredovanje vseh plučnih neredov. Cena 25 in 50c.

"Imela sem tako nadležen kašelj, da nisem mogla ne spati ne jesti in sem postajala vedno slabša. Vaš Balzam za Pljuča me je popolnoma ozdravil." Anna Svoboda, TONY, Wis.

Vrnjena mladost.

Marsikateri postarani mož nam piše, da se zopet počuti mladega potem ko je jemal

"Severov Balzam življenja."

Lahko se počuti čvrstega, kajti to je zdravilo, ki leči neprebavljivost in druge organične napake in ojači oslabljene organe. To zdravilo je močna tonika življenja. Poskusijo jo. Cena 75c

Oster

VESTI IZ STARE DOMOVINE IN iz jugoslovenskih pokrajin

Mrtvega načl.

Andrej Urbančič, večletni tajnik v Volčah, je bil pred časom izginil. Iz Ljubljane je bil potem posel župniku svojo oporočo; mislili so, da je odšel v Ameriko. Pred kratkim pa so našli poleg Novegamastra mrtvega človeka, v katerem so spoznali končno nesrečnega Urbančiča. Truplo je bilo vse otrpano, je moralo ležati že daje časa v gozdu. Županstvo v Volčah je požvedovalo po njem, in končno se je po popisu in po uri konstatovalo, da je mrtvec Andrej Urbančič iz Volč.

Škof in ples:

Na Silvestrov večer je imel škof dolgo pridigo o plesu. Ta pridiga se vredno pridružuje drugim bedarjam, ki jih je že zgrešil Anton Bonaventura. V svoji pridigi je škof s strašnimi barvami slikal nemoralnost plesa. — Zatrjeval je, da moška gorkota razburja žensko telo, ženska gorkota pa moško telo in da je vedno konec vsega plesa smrtni greh nečlosti. Sedva je to škof prav na dolgo in na široko razložil. V cerkvi je bilo seveda polno deklet, ki so se pri teh škofovih razlaganjih muzale, če so že kaj razumele, če pa prej niso nicesar vedele, se jim je zdaj začelo svitati. Škofova pridiga kaže, da je Anton Bonaventura v svojih mladih letih občeval s samimi demoraliziranimi ženskami in demoraliziranimi moškimi, kajti drugače bi gotovo ne klatli takih bedarj.

Promet v Trstu.

V tržaškem pristanišču je bil lani največji promet odkar stoji Trst. Ladije, došle lani v pristanišče, so nosile 3.002.260 tonelat, za 52.000 tonelat več nego prejšnje leto. Zelezniki promet je narastel na 780.000 kvintalov. Prometne prostore treba razširiti.

Nova parniška zveza.

V budapeštanskih trgovskih krogih kroži vest, da bude hamburska parobrodna družba spomladis otvorila nov parniški promet med Reko in New Yorkom in pričela tekmovali s Cunard Line, katera družba ima sedaj za promet med Hrvatsko in New Yorkom monopol.

Civilni pogreb v Belgradu.

Na pravoslavni božič so pokopali v Belgradu nekega srbskega socialističnega cerkvenega asistenta. To je prvi slučaj, ki se je zgodil v Belgradu. Mesto kriza ga nosili pred krsto dve rdeče zastavi. Pokojnik je na smrtni posteli izrečeno prepovedal, da bi se ga cerkveno pokopalo. Pogrebu so se udeležili vsi belgradski socialisti.

Prebivalstvo Bolgarije.

Te dni je izšla statistika o prebivalstvu kneževine Bolgarske. Po tej statistiki posnemamo, da se na Bolgarskem bavi s poljedelstvom 2.8 milijona ljudi, s tektinno industrijo 17.000 in s pekarstvom in mlinarstvom 49.500 oseb; krojačev in čevljarjev je 35.700, zidarjev pa 52.000. Vobče se peča z industrijo 360.000 prebivalcev, s trgovino 149.000, 555.000 se jih bavi s privavnimi posli, 33.000 oseb pa živi privatno brez posebnega poklica. Na Bolgarskem je 14.200 beračev in reževev in 44.000 vojakov. V celiem ima Bolgarska 3.744.283 prebivalcev, in sicer 1.909.567 moškega in 1.834.716 ženskega spola.

Zadolžen škof.

V Koščici na Ogrskem živi škof Kubica, katerega hoče vlada odstaviti, ker je poln lahkomislenih dolgov, ki znašajo okoli 100.000 K. Baje 'odstopi' 1. februar t. l.

Lahkomislene dolbove poplača sedva vlada.

Kočija kneza Aleksandra Karagjorjeviča.

Brata Vadass, kolarja v Novem Varadinu, sta na dražbi kupila kočijo, v kateri je oče srbskega kralja Petra, knez Aleksander Karagjorjevič, leta 1868, pobegnil iz Srbije na Ogrsko, ker je bil na sumu, da se je vdeležil umora kneza Miloša Obrenovića. — Sedanji lastniki so ponudili kočijo v nakup kralju Petru in prideta v kratek v Novi Varadin dva srbska dvorska uradnika, ki se bosta v kraljevem

imenu pogajala s tvrdko Vadass glede nakupa znamenite kočije.

Srbški prestolonaslednik na Slovenskem.

V glasili srbskih častnikov "Vojski" z dne 23. dec. čitalo, da je srbski prestolonaslednik Gjorgje meseca avgusta potoval po slovenskih deželah, in bil tudi incognito v Ljubljani. — "Vojska" piše pod naslovom "Potovanje naslednika srbskog prestola" o prestolonaslednikovem bivanju na Slovenskem tako-le:

"Iz Benetk se pride po razmeroma ne dolgi vožnji po suhem na slovensko zemljo, a nato v njeno glavno mesto Ljubljano, mesto lepo, veselo, a najmilejše radi tega, ker se lahko tu govorji srbski. Ako se človek zatopi v rodoljubne misli in z duševnim očesom premotri prostranost jugoslovenskih dežela-in-jugoslovenskega govorja z vsemi njegovimi dialetki, od Ljubljane do Vitoša pod Sofijo in od vseh krajin do Skadra in doli do Bitolja in Orida, kjer stanujejo Jugoslovani, objema ga čutila radost, da smo mi tako veliki narod in da je naša zemlja tako prostrana, ob enem pa se nam vsele v srce tudi čuvstva tuge in žalosti, da smo mi v političnem oziru najnesrečnejši narod v Evropi, razcepjen in razkosani, zdihajoč pod jarom in pritiskom obohli narodov in držav. Ta čuvstva so objela tudi všečkega potnika, ki je prepotoval od Ljubljane do Boke-Kotorске, a nato preko Hercegovine in Bosne jugoslovenske zemlje, ki je pod tujo vladom. V Slovencih je zelo razvita zavest o jugoslovenskem bratstvu in edinstvu. "Ne vem, kje je Belgrad, ali to vem, da žive tam naši bratje Srbi", tako se je izrazil neki preprosti Slovenec napram spremljevalcu njegove kraljevske visokosti, ko je slišal, da so potniki iz Belgrada. Kolika ljubezen veje iz tih preprostih besed! Naravno je, da je ta zavednost še veliko bolj in krepkeje razvita v krogih slovenske intelligence, med voditelji tega poštenega, dobrega oddelka našega plemena, ki po posredovanju Hrvatov počasno sprejema jezik svojih južnih bratov. To je proces našega duševnega edinstva, ki bo, — tudi predhodnik naše politične zajednice. Radost in zadovoljnost ste navdajali njezino kraljevsko visokost ves čas, ko je bival v glavnem mestu Ljubljani med tem simpatičnim narodom, ki je nam tako blizu v jeziku in tako enak v čustvih, kar se na radost da opaziti na vsak korak. Tega ni moč nikdar pozabiti!"

JAVNA ZAHVALA.
Cenjeni gosp, Dr. E. C. Collins
New York.

Jaz Frank Musich se Vam lepo zahvaljujem za Vaša zdravila, ker so me tako dobro ozdravila, da sem sedaj zdrav, kakor poprej.

Jaz bi bil poprej pisal, pa sem čakal, če se bode bolezni zopet povrnila, a se ni hvala Bogu in Vam. Vsakemu bodem priporočal naj se na vas obrne.

Vas pozdravljam ter Vam ostanem vedno hvaležni
Frank Musich
Bingham Canyon, Utah.

DRAGI ROJAKI!

V KANSAS CITY IN PITTSBURG KANSAS.

Priporočam Vam svojo obilo zaloge vsakovrstnega blaga posebno pa importiranega sukna, iz katerega izdelujem obleke v lastui dežavnici. Obiskal bodem svoje rojake koncem februarja ali začetkom marca in takrat Vas bodem naprosil, da mi naklonite naročila za spomladne obleke, kakor tudi za veliko noč.

Vsakemu jamčim hitro in dobro postrežbo. Predplačila ne zahtevam, ter se obvezujem v slučaju, če bi obleka komu ne ugajala jo popraviti na lastne stroške, ali pa denar vrniti.

Oblini naročbi se rojakom priporočam.

Jernej Prebilč, krojač.

Mrtevga načl.

Andrej Urbančič, večletni tajnik v Volčah, je bil pred časom izginil. Iz Ljubljane je bil potem posel župniku svojo oporočo; mislili so, da je odšel v Ameriko. Pred kratkim pa so našli poleg Novegamastra mrtvega človeka, v katerem so spoznali končno nesrečnega Urbančiča. Truplo je bilo vse otrpano, je moralo ležati že daje časa v gozdu. Županstvo v Volčah je požvedovalo po njem, in končno se je po popisu in po uri konstatovalo, da je mrtvec Andrej Urbančič iz Volč.

Škof in ples:

Na Silvestrov večer je imel škof dolgo pridigo o plesu. Ta pridiga se vredno pridružuje drugim bedarjam, ki jih je že zgrešil Anton Bonaventura. V svoji pridigi je škof s strašnimi barvami slikal nemoralnost plesa. — Zatrjeval je, da moška gorkota razburja žensko telo, ženska gorkota pa moško telo in da je vedno konec vsega plesa smrtni greh nečlosti. Sedva je to škof prav na dolgo in na široko razložil. V cerkvi je bilo seveda polno deklet, ki so se pri teh škofovih razlaganjih muzale, če so že kaj razumele, če pa prej niso nicesar vedele, se jim je zdaj začelo svitati. Škofova pridiga kaže, da je Anton Bonaventura v svojih mladih letih občeval s samimi demoraliziranimi ženskami in demoraliziranimi moškimi, kajti drugače bi gotovo ne klatli takih bedarj.

Promet v Trstu.

V tržaškem pristanišču je bil lani največji promet odkar stoji Trst. Ladije, došle lani v pristanišče, so nosile 3.002.260 tonelat, za 52.000 tonelat več nego prejšnje leto. Zelezniki promet je narastel na 780.000 kvintalov. Prometne prostore treba razširiti.

Nova parniška zveza.

V budapeštanskih trgovskih krogih kroži vest, da bude hamburska parobrodna družba spomladis otvorila nov parniški promet med Reko in New Yorkom in pričela tekmovali s Cunard Line, katera družba ima sedaj za promet med Hrvatsko in New Yorkom monopol.

Civilni pogreb v Belgradu.

Na pravoslavni božič so pokopali v Belgradu nekega srbskega socialističnega cerkvenega asistenta. To je prvi slučaj, ki se je zgodil v Belgradu. Mesto kriza ga nosili pred krsto dve rdeče zastavi. Pokojnik je na smrtni posteli izrečeno prepovedal, da bi se ga cerkveno pokopalo. Pogrebu so se udeležili vsi belgradski socialisti.

Prebivalstvo Bolgarije.

Te dni je izšla statistika o prebivalstvu kneževine Bolgarske. Po tej statistiki posnemamo, da se na Bolgarskem bavi s poljedelstvom 2.8 milijona ljudi, s tektinno industrijo 17.000 in s pekarstvom in mlinarstvom 49.500 oseb; krojačev in čevljarjev je 35.700, zidarjev pa 52.000. Vobče se peča z industrijo 360.000 prebivalcev, s trgovino 149.000, 555.000 se jih bavi s privavnimi posli, 33.000 oseb pa živi privatno brez posebnega poklica. Na Bolgarskem je 14.200 beračev in reževev in 44.000 vojakov. V celiem ima Bolgarska 3.744.283 prebivalcev, in sicer 1.909.567 moškega in 1.834.716 ženskega spola.

Zadolžen škof.

V Koščici na Ogrskem živi škof Kubica, katerega hoče vlada odstaviti, ker je poln lahkomislenih dolgov, ki znašajo okoli 100.000 K. Baje 'odstopi' 1. februar t. l.

Lahkomislene dolbove poplača sedva vlada.

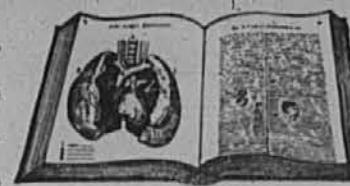
Kočija kneza Aleksandra Karagjorjeviča.

Brata Vadass, kolarja v Novem Varadinu, sta na dražbi kupila kočijo, v kateri je oče srbskega kralja Petra, knez Aleksander Karagjorjevič, leta 1868, pobegnil iz Srbije na Ogrsko, ker je bil na sumu, da se je vdeležil umora kneza Miloša Obrenovića. — Sedanji lastniki so ponudili kočijo v nakup kralju Petru in prideta v kratek v Novi Varadin dva srbska dvorska uradnika, ki se bosta v kraljevem

NI ČLOVEKA,
KATERI NE BI BIL ŠE ČITAL V ČASNIKH, ALI SLIŠAL PRIPOVEDOVATI OD LJU.
DI O VELIKEM ZNANJU IN SILNI ZDRAVNIKI SPRETNOSTI, S KATERO
VSAKO BOLEZEN IN VSAKEGA BOLNIKA OZDRAVI SLAVNI

Dr. E. C. Collins M. I.,

ker je ta slavni professor edini zdravnik, kateri je napisal to prekoristno knjigo „Zdravje“, s katero

Knjiga: ZDRAVJE.

je dokazal, da ni človeške bede, trpljenja ali bolezni, katere bi on popolnoma in temeljito ne poznal.

Zatoraj! Rojaki Slovenia, mi Vam priporočamo, da se, ako ste ne močni, slab ali bolni, obrnete edino le na Dr. E. C. Collins M. I., ker Vam on edini garantira, da Vas v najkrajšem času popolnoma ozdravi, budi si katere koli notranje ali zunanjne telesne bolezni, kakor tudi vsake:

Tajne spolne bolezni moške in ženske.

Ozdravljen: Reuma- Ozdravljen: glavobola, Ozdravljen: kašja, Ozdravljen: živčne bolezni in kronične belega toka in bolezni slabine in jetike. Ozdravljen: notranjih ženskih organov.

Mark Lepetich
Olga, La.

Alojzia Slama,
Clarkson, Nebr.

Janez Zavakovec,
Box 86 Butle, Mont.

John Krnač,
Box 14 Connorville, O.

Poleg teh imamo na razpolago še na stotine pismenih zahval, katerih pa radi pomnajkanja prostora, ne moramo tu priobčiti.

Rojaki! Predno se obrnete na kakega drugega zdravnika ali zdravniški zavod, pišite po knjigo Zdravje ter pismu priložite nekoliko znamk za poštino, nakar Vam takoj dospošljemo to knjigo zastoju. V knjigi najdete natanko opisano Vašo bolezni in nje uzroke in kadar Vam je vse natanko znano, boste ložje natanko opisali svojo bolezni in čim gotoveje ozdravili.

V VSAKEM SLUČAJU toraj natanko opišite svojo bolezni, koliko časa traja, koliko ste starci in vse glavne znake in to v svojem maternem jeziku, ter pisma naslavljajte na sledeči naslov:

Dr. E. C. COLLINS
MEDICAL INSTITUTE,
140 West 34th Street, NEW YORK, N. Y.

Potem smete biti z mirno dušo prepričani v kratkem popolnega ozdravljenja.

Zavod Dr. E. C. Collins-a je otvoren od 10 ure dopoldne do 5. popoldne.

Jakob Dudenhofer
VINOTRZEC
339 Grove Street, Milwaukee, Wisconsin.
Priporoča vsem slovenskim salonom svoja izvrstna vina in likerje. Ima v zalogi tudi importirane, vina likerje, kakor tudi lastnega pridelka.

Naznanje.

NASIM SLOVENSKIM PRIJATELJEM
IN O DJEMALCEM.

Dasi je božič ali sveti večer še daleč, vendar pa je čas omisliti si božična darila, n. pr. iz vrste fotografij.

Veliko, ali večina Slo

Mirko Vadjina
priporoča bratom
Slovencem svojo
BRIVNICO.
390 W. 18. St. Chicago.

Največja slovenska tvrdka
Emil Bachman,
580 So. Centre Ave. Chicago.

Izdeluje društvene znake, gume, zastave in druge ptrebščine.

Pozor rojaki!!!

Potupočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznjam, da točim v svojem novourejnjem "saloonu" vedno sveže najfinješ pijače— "atlas beer" in vsakovrstna vina. Unisce smodke na razpolago. Vsacemu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vladljivo priporoča:

MOHOR MLADIC
617 S. Center Ave. blizu 19
ulice CHICAGO, ILL.

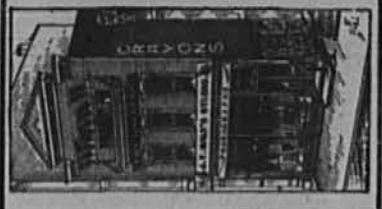
Zastonj dobite

Veliko sliko, ako naročite dvansajst kabinetnih slik, pri fotografu

J. F. May,

570 W. 18. Str.

Dobro delo,
zmerne cene.

BOLEZNI VSLED MRZLEGA VREMENA:

revmatizem, nevralgija, bolečine v ledjih, prsih in križu, hripi in influenca se odpravijo:

DR. RICHTER-JEVIM

ANCHOR PAIN EXPELEREM

Dr. Richterjev Anchor Pain Expeller je zelo dobro sredstvo proti bolečinam v križu, protinu revmatizmu itd.

Pazite na varstveno znamko. Pri vseh lekarnarjih 25 in 50c

F. Ad. Richter & Co.

215 Pearl St.

New York.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najbolje pivo iz českega hmelja in izbranega ječema.

LAGER

MAGNET

GRANAT

Razvaja pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoris gostilno, ne zabi se oberniti do nas, kajti mi te boderemo zadovoljili.

Poštnim potom lahko vlagate denar.

Da zamoremo vslužiti tudi zunanjim vlagateljem uvedli smo da vloge sprejemamo poštnim potom. Vi lahko denar na vsaki pošti za nas vložite s pripombo naslova. Vloge sprejemamo od \$1.00 naprej.

Pišite po navodila na

SOUTH CHICAGO SAVINGS BANK

278—92nd Street

Chicago, III.

RAZNO.

Velika tatvina orožja.

se je zgodila v srbski državni orožariji v Kragujevcu. Orožje se je baje kradlo v sporazumljenu z ravnateljstvom ter se prodajalo za visoke cene Albaneem. Ravnatelja in glavnega puškarja so zaprli.

Boj z volkovi.

Vaso Czoban iz Haduka na Ogrskem vodo svojo četno gospodarstvo. Czoban se je branil z nožem in posrečilo mu se enega volka ubiti.

Z drugim je pa boj nadaljeval, prijet ga je za goltanec, ter tako vlekel v bližino vas, kjer so zverino ubili.

Brezobziren upnik.

V Badenu pri Dunaju se je pripeljal v noč na Novega leta dan nekemu nečetnemu plačniku jako neprijeten dogodek. Čevljarski mojster, ki še ni dobil plačilnega čevljev, je poslal svoja dva pomočnika, da sta pozabiljivemu možu na ulici sezula čevlje ter jih odnesla svojemu mojstru. Presenečeni gospod je pritekel v samih nogavicah k policiji ter si seveda nakopal bud nahod.

Kulturno.

Marijina podoba se joče. Blizu Munkača na Ogrskem je božja pot Poč, kjer imajo zelo staro Marijino podobo. Sedaj se je raznesla vest, da se je ta podoba 3. decembra l. l. solzila. Tako se je začelo zbirati vsak dan na stotine ljudstva, med njimi tudi mnogo duhovnikov, ki utrujujo lahkovenerže v veri. Tudi škof se zanima za dogodek, a še ni dal razglasiti, ali se Marija joče nad trdovratno koalicijo ali nad pojemanjoto darežljivostjo vernikov za cerkev.

Najbogatejše rusko mesto.

je brez tvoma Irkutsk. Njegove premoženje znaša $4\frac{1}{2}$ milijona rubljev, dolgov pa nima nobenih. Moskva ima 6 milijonov premoženja in $13\frac{1}{2}$ milijonov dolga. Petrograd pa 6 milijona imetja in 18 milijona dolga.

Pogumna žena.

V Witznitz-u na Saksonskem, so se otroci razveseljevali na drsalšču. Kar se naenkrat udere led, ter 10 otrok je padlo v vodo. Vsi so bili v smrtni nevarnosti, kajti voda je bila že precej globoka.

Ko zapazi neka ženska to nesrečo, plane v vodo, ter reši z napornostjo vseh 10 otrok.

Lutra ne marajo.

Mesto Inomost je sklenilo, da se neko ulico imenuje "Martin Lutrova ulica."

Med duhovniki seveda je radi tega nastala razburjenost ter pričeli so na vse kriplje delati, da bi sklep mestne uprave razveljavili.

Sv. Bimbarco.

V Boliviiji živi na nerodovitni planjavi v visočini 3700 m. indijansko pleme Halapatov. Že davno so sprejeli krščansko vero ter imajo tudi svojo cerkev. Ko je pred leti bila huda suša, hodili so vse svetnike, kar jih imajo v cerkvi, prosit za dež. Toda niso bili uslušani, tedaj se je našlo v hiši neke vdove slika Bismarcka iz njegove mladostne dobe. Tako so prenesli sliko v hrupnem spremstvu v cerkev ter jo pritrillili na oltar. Molili so k novemu svetniku in res je prišel dež. Od takrat zelo častijo novega — svetnika, ki mu pravijo sv. Bimbarco.

Oče a 114 potomci.

Na Francoskem živi 92letni starec Henrik Guerry (Geri), ki je dal državi 114 potomcev. Imel je deset otrok, od katerih jih živi 7 še danes. Vnukov je imel 39, živi jih 37. Starec je še sedaj duševno in telesno zdrav.

Predor zrušil.

V Villefranche na Francoskem se je zrušil železniški predor, ter podpisalo 23 delavcev.

Kaj mora "grof" prestati.

Pred Harlemsko policijsko sodnijo zagovarjati se je moral "grof Aleksej Schoenmark" radi prestopka telesne poškodbe.

Pri razpravi je hotel z dokumenti dokazati, da je "plemenita". Sodniku je povedal, da mora opravljati službo

hišnika, ter kot tak mora hišo snati, dvorišče pometiati, ter smeti v košu nositi.

Vse to bi še prinašal, le tega se ni pustil dopasti, da se je neki muzikant Hugo Sembler iz njega norčeval.

Radi tega ga je tudi "plemenita" pretepel, muzikant ga je sodišču ovalil, katero bode tudi "grofa" radi pretepa primerno nagradilo.

14leten morilec.

V Mistku je 14letni J. Kotas vrzel v vodo svojo četno gospodarstvo. Ker se je deklica rešila iz vode, jo je grozni brat zvezel ter zakopal v sneg, dokler ni napol zmernila, potem jo je še enkrat vrzel v vodo, kjer je utonila. — Dečka in njegovo mater, so zaprli, ker se splošno sumi, da je mati dečka načela za zverinsko dejanje.

Proti Ogrski?

Priobčili smo že tozadnje senzacionalno vest mažarskega lista "Egyertes". Ta list trdi, da je od posebno zaupni strani zvedel, da ima Avstrija izvršene že vse podrobnosti, kako z dvema dvojnima zboroma obvladati morebitno revolucijo na Ogrskem. Ta dva vojna zborov: inomoškega, graškega, dunajskega in praškega. Posebno se je pri sestavljeni gledalo na to, da so čete zanealjive. Iz inomoškega zobra so izločene vse laške čete, iz praškega samo nemški polki. Največje zaviranje imajo tirolski lovci, ki prvi stopijo na ogrska tla. Tudi železniški vozovi so že označeni. Vse je pripravljeno, da oba zobra v 24 urah morebiti prestopiti ogrske meje.

Zalosten konec.

Dne 29. dec. so v Steinfeldu na Koroškem potegnili iz Drave truplo od dotnega občinskega tajnika. Glavo je imel prestreljeno, v roki pa je držal samokres. Vzrok samomora je ta: Od župana je dobil nalog, odpeljati 800 K. Drugi dan pride k županu in pravi, da mu je po noči nekdo iz občinske pisarne ukradel onih 800 K in še 140 njegovih. Ker ondi denarja nadavno ne spravlja, je padel takoj sum na tajnik, ki so ga prijeti. Ker pa prva in druga zaslišba in hlana preiskava ni imela vspaha, so ga ispuštili. Dne 28. dec. bi se imela vršiti revizija. Zvezčer 27. je še obiskal dve gospodinji, potem pa se je odpravil, češ, da gre čakat sina na kolodvor. Doma je pustil uro in ključ. Na postaji ga tudi ni bilo. Iskal so ga brezvpselno, dokler ni Drava vrgla trupla na breg. — Samoumor je izvršil, akoravno so njeni sorodniki pokrili onih 800 K. Zauča bolno ženo in nepreskrblene otroke.

"VERA."

V nekem kraju v Indiji bilo je 5 svetišč. Vsako tih svetišč bilo je posvečeno božanstvu in sicer črnemu, belemu, plavemu, rumenemu in rdečemu.

Vsako božanstvo pa je imelo svojega duhovnika in svojo vero.

Nekoč prišel je v bližino svetišč neki človek.

Ko so duhovniki ugledali človeka si je vsaki mislil, da je tega poslalo božanstvo, ter jim naročilo istega k svoji veri spreobrniti.

In vsih pet duhovnikov začeli so razlagati človeku verske resnice, a vsaki je zatrjeval, da je le edini in pravni njihov bog in vsaki je svoje svetišče hvatisal.

Duhovniki so se pričeli za človeka bričkati, a človek se ni zamogel odločiti, katero vero tih pet božanstev bi sprejel. Ker besede posameznika niso na človeka učinile, da bi se odločil za eno ali drugo svetišče, je sledil duhovnik črnega božanstva človeka pograbil, hoteč ga s silo privesti do črnega svetišča. Tudi drugi duhovniki sledijo temu vzgledu, ter pričeli so se ruvati in suvati za človeka in sicer tako dolgo, da so istega raztrgali.

Vsaki duhoven je dobil kos človeka, rudeči je dobil levo nogo, črni desno nogo, plavi levo roko, rudeči desno roko, a beli ostali del trupla.

Vsaki duhoven pa je nesel svoj plen v svoje svetišče, položil ga je na altar božanstva, in vsak tih pet duhovnikov začel je peti psalm in zavale pesmi hvališči božanstvu, da se mu je posrečilo vsaj človeško dušo rediti iz nevernikovih kremljev.

ZADOVOLJSTVO v ŽIVLJENJU

se uživa, ako sta mož in žena popolnoma zdrava. Osebe, ki so težko bolne na želodcu ali jetrah, so vedno čemerne, nezadovoljne in sitne. Naobratno so pa osebe, kajih želodec redno prebavlja zavžito hrano, odločne, vesele in polne življenja. Vsekako pa ima lahko vsak človek zdrav želodec, ki redno prebavlja, ako le rabi

Trinerjevo zdravilno grenko vino,

ki spospešuje slast do jedi in prebavnost. Ali veste, da pomeni trdno zdravje, ako se dobro prebavlja hrana spremeni v telesu v čisto kri, ki je glavni pogoj življenja.

Naročila za ta pripomoček so tako ogromna, da so pričeli to izvrstno sredstvo kar na debelo ponarejati, da bi varali ljudstvo. Ali naši čitatelji vedo, da je edino pristno

Trinerjevo zdravilno, grenko vino

najboljše domače zdravilo in namizno vino na svetu.

Dober tek.
Izbornno prebavljanje.
Trdno zdravje.

To je zdravilo, kakeršnemu ni para na svetu. Ako je rabite, odvzamete mnogo bolezni od sebe. Rabite je, da vam bodo boljše dišale jedi, kot krepčalo in čistilca krvi, branite bolezni.

* * *

POZOR! Kedarkoli rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino kot lek, tedaj ne smete uživati drugih opojnih in slabih pijač.

* * *

V LEKARNAH

V DOBRIH GOSTILNAH

Jože Triner

799 So. Ashland Ave.,

CHICAGO, ILLINOIS.

Mi jamčimo za pristnost in polno moč naslednjih specijitet:

Trinerjev brinovec, slivovka, tropinjevec, konjak.

Konklave l. 1903.

III.

Na čelu mrtvaškega sprevoda je kraljal temnogled, a vedno imponantni kardinal Mariano Rampolla marki del Tindaro. Njemu je sledil kardinalski zbor. V kapeli poleg Mihuela Angelia čudevitega dela "Pietà" je ležal papež Leon XIII. na katafalku, ki je bil napojen z ledom. Leon je že tretji dan po smrti uprav strašno izgledal. Čelo je bilo postalo črno, lica in usta zelenata, upala partija okoli očes pa violetna, dolgi židovski nos so papežu z rizivo moko napuščali. Marsikomu je postal slabo, ko je videl to razpadajoče truplo.

Ko so bili kardinali zbrani, je grof Croci po slabih lestvah splezal na katafalk in mrtvemu papežu pomolil pod nos neko čudodelno podobo. Ker papež ni vstal od smrti, ker se pričakovanju čudežu ni zgodil, so papeža ponesli iz kapelle in šli z njim v mrtvaško kapelo. Vatikanski vojaki so bili pripravljeni, da bi delali špalir, a postavljeni so bili na napadno stran. Ko so zagledali sprevod, so tekli na pravo stran — pri tem so podrli polno žensk, ki so prav po laško začele vptiti, tarnati in tudi prekinjati.

Ko so mrtvega papeža spravili v mrtvaško kapelo, je radovedna množica seveda tudi hotela notri priti. Ker je pa v kapeli le malo prostora, se je pred vhodom vnel pravil pravcati pretep med ljudmi. Vsi so zahtevali, da bi se jih notri pustilo, češ, da so vstopnice plačali. Škandal je bil nepopisan.

V kapeli so Leona spravili v tri krste, eno leseno in dve svinceni in potem so tu mnogo centov težki zabol položili na vozilček, kakršen se rablja za prevažanje smeti.

Rakev, v katero so papeža pokopali, ni pod zemljo, nego kakih sedem metrov nad zemljo, namreč nad nekim vratom na koru. Postavljen je bil poseben oder, s katerega je visela dolga vrv. "Strašno", je zaklical neki Anglež "kakor vesala v Newgate".

S štirimi so papeževu krsto spravili v višavo. Ko je bila kake tri metre nad zemljo, se je krsta začela sukat in batiti se je bilo, da pada na tla. Delavci, v čisto navadnih umazanih oblekah, so vpili, kleli, se jezili in rabil cele tri ure, predno so krsto spravili v rakev. Pevci so morali petkrat ponoviti Perosijsev "Miserere" in osemkrat "Benedictus", da se ni preveč slišalo civiljenje mašinerije in razsajanje delavcev.

Tuji kardinali so se škandalizirali in niso čisto nič prikrivali svojega ogorčenja nad tem nedostojnim pogrebom cerkvenega poglavarja. Tudi italijanski kardinali, dasi vajeni nereda, nespodobnosti in raznih umazanosti, so bili indignirani. Kardinalu Oregliu je postal slabo. Samo kardinal Mariano Rampolla markeze del Tindaro je mogočno in nepremično sedel na svojem mestu in je bil ta dan še bolj rumen, še bolj temnogled ko navadno. Pravi Siciljanec.

Ravno nasproti kardinalu Rampolliju je sedel visoko zravnani mož v kardinalski obleki, Jan knez Koscielski-Puzyna, nadškof v Krakovu. Pogledi Rampolle in Puzyne so se večkrat srečali, a prekanjeni Rampolla tedaj pačni slutil, da ima Puzyna že "den Dolch in Gewande" in da je prav ta mož poklican podreti in uničiti dolgoletne sanje in želje kardinala Rampolle in cilj vsega njegovega hrepenenja in delovanja.

Tisti dan, ko so papeža Leona položili v rakev, so "rimski grofci" Pecci naznani Vatikanu, da ne priznajo testamenta svojega strica. Grofci Pecci so obiazili vse framazoniske advokate naj jim pomorejo, kaj so opravili, še danes ni znano. Morda traja prepričanje. Papež Leon je svojim netjakom že za življenja odločil njih mnogo milijonov značajoče deleže samo da bi se po njegovi smrti moglo reči: "Glejte svetega moža — vse je zapusti cerkvijo." Papeževi netjaki so morali podpisati izjavo, da se odpovedujejo vsem pravicam do papeževe zapuščine, ker so svoj delež že prejeli. Ta izjava se je izgubila ali založila, če ni bila ukrašena; istina je, da je po Leonovi smrti niso mogli najti in da so vselej tega papeževi netjaki oglasili svoj ugovor proti papeževemu testamentu.

(Dalje prihod.)

Klerikalci v stari domovini.

Pri zadružni zvezzi v Ljubljani bil je neki Dragotin Seliškar nastavljen za revizorja.

Bil si je svest svojega poklica, ter opravil je službo toliko časa vestno in natačno, dokler ni pričela ta zveza pokati.

Da se izogne polomu in konkurzu ukazal je dr. Šušteršič, kot odbornik, revizorju Seliškarju falzificirati bilanci in res Seliškar je ubogal, a prijel je za to tudi plačilo od kazenskega sodišča, katero mu je prisodilo še precejšno kazeno. A vendar temu ne bo demeo ugovarjali. Poglejmo le, kako so ugledni klerikalci falzificirali bilance.

Kako je dr. Šušteršič učil podrejene uradnika falzificirati, kake ukaze mu je dajal, katerih izvedba je pripravila Seliškarja v konflikt s kazenskim sodiščem?

Ko se podrejena društva počela pokati je revizor, po dr. Šušteršičevem ukazu, sumljive terjatve postavljaj med aktiva, ter tako začasno rešil dočno društvo konkurza.

Klub temu, da je revizor dr. Šušteršič zatrjeval nepostavnost takih manipulacij, je vendar slednji odločno zaukazal, da se ima na tak način bilanca sestaviti.

V svoji izjavi trdi Seliškar, da je na ukaz svojega — "učitelja" — pri gospodarskem društvu v Ternovem, izvršil sleparško manipulacijo. To društvo je bilo za 60.000 kron pasivno in ta pasivnost so pokrili z polico 120.000 kron, katera polica ni bila niti krajcerja vredna. Tudi sta podpisala dva duhovnika, zadolžnico za 60.000 kron, ko vendar ta dva nimata nobenega premoženja kajti ta dva niti zavarovalne premije ne moreta odražljavati, kako bi še plačala 60.000 kron.

Tudi po drugih zavodih so se vrstile take stvari s katerimi so hoteli "Šušteršič et Co." zavrniti konkurs. Dobro jim je šlo do sedaj.

A sedaj?

Radovedni smo že gospod državnemu pravniku tudi poseže s svojo "kravito rihto" med posvečene može, kakov je posegev na ubogega Seliškarja?

Znabit ga plaši imponantna postava dr. Šušteršiča, ali se mu celo smili pritiski dr. Krek? ali pa bode znabit čisla debelotrebne duhovnike?

Z zanimanjem bodovali gledati tudi mi Amerikanci kako konec bode to — vzel.

Pa naj vemo — Pri nas v Ameriki imajo sleparški kapitalisti zaščitnike pred sodiščem in v stari domovini pa še pravica "črno sodrgo" in nje prizanke.

Za oglase in njih vsebine ni odgovorno ne uredništvo ne uprništvo.

— Na milijone steklenic, katere izdelujejo lastniki sami — uporabljajo se vsako leto za razpošiljanje Anchor Pain Expeller-ja, zdravilo proti revmatizmu in vznemirjenim živcem. Resnica govorja sama za se. 25. in 50c.

ROJAKI
Naše podjetje, parobrodno društvo "Frank Zotti Co.", namerava kupiti vše druge parnike s katerimi bi prevažal ljudi in blago v staro domovino in obratno.

Naročila za prevažanje je tolka, da si more omisliti že drugi parnik, a potnikov je toliko, da moramo povečati naše podjetje.

Priporočamo dragim rojakom naše delnice po \$5., kateri naj jih nakupijo, dokler so še v zalogi.

Frank Zotti & Co.
108 Greenwich St. New York.

Knjiga "OPATOV PRAPORČAK"

katero je spisal J. R. bode kmalo pošla. Isti, kateri si jo hoče nabaviti, naj to kmalo stor. Knjiga stane samo 50 centov, ter je poština v tem že vracnjena.

Knjiga stane 50c.

NAZNANILO.

Rojakom priporočamo našega zastopnika Frank Budno, ki se mudri na potovanju. Dotičnik ima pravico nabirati naročino za "GLAS SVOBODE", sprejemati naročila za knjige in oglase.

Upravnštvo "GLAS SVOBODE".

DRUŠTVO 'NAŠ DOM' ŠT. 33 V

AMBRIDGE, PA.

priredi dne 24. februarja t. l. veselico, katero čisti dobiček je namenjen društvu.

C STARNA IN IZKUŠENA CUNARD LINE

ustanovljena leta 1840.

PREVAŽA LJUDI IN BLAGO ČEZ OCEAN
GIBELALTAR, GENOVA, NAPEL ITD.

LEPI, VELIKI IN NOVI

PARNIKI NA DVA VIJAKA	13,600 ton.
"CARPATHIA"	10,600 ton.
"SLAVONIA"	10,000 ton.
"PANNONIA"	10,400 ton.

Iz New Yorka odplujejo
NARAVNOST V ITALIJO.

Obrnite se do naših zastopnikov kateri Vam dajo potrebna navodila o cenah in času kedaj parniki odplujejo.

Se lahko agentje!

F. G. WHITING, ravnatelj,
67 Dearborn Str. CHICAGO.

PODPISANA

Matija Kirar in Frank Gregorč

— gostilničarja —

v Waukegan, Ill. 709 Market S

— se dragim rojakom priporočata. Postrežba točna in solidna. Izbrana vina in likerje, domače in importirane smodke.

Rojaki dobre čedne prenočišča.

Importiran tobak iz stare domovine. V zalogi imam po 7, 8, 13 in 17 kr., kakor sport, sultan in damske cigarete. J. VOKOUN,

544 Blue Island Ave.

Vaclav Donat

izdeluje neopojne pižace — sodovice in mineralno vodo.

576 W. 19. St. Telefon, Canal 6296

Raznovrstni godbeni instrumenti po nizki ceni.

JOS. JERAN,

459 W. 18. St. Chicago,

se priporoča za popravljenje jednogod. instrumentov

LIEBICH Slovenski fotograf

poznamo, da je mnogo let izdeluje najlepše velike in male slike po najnižjih cenah.

80-86 Euclid Ave.

CLEVELAND, O.

Vsem rojakom priporočam svojo fino urejeno

— GOSTILNO —

na 163 Reed St., Milwaukee, Wis.

Postrežba točna in solidna. Vsak potajoči Slovenc dobro došel!

C. HOFBAUER.

E. Pauch

gostilničar

663
Blue
Island
Ave.
Chicago,
Ill.

Se priporoča za obilen obisk.

Hura!

Hura!

VELIKI

MAŠKERADNI PLES,

KATEREGA PRIREDI

Društvo Slovenija, 44, Č.S.B.P.J.

VRŠIL SE BODE

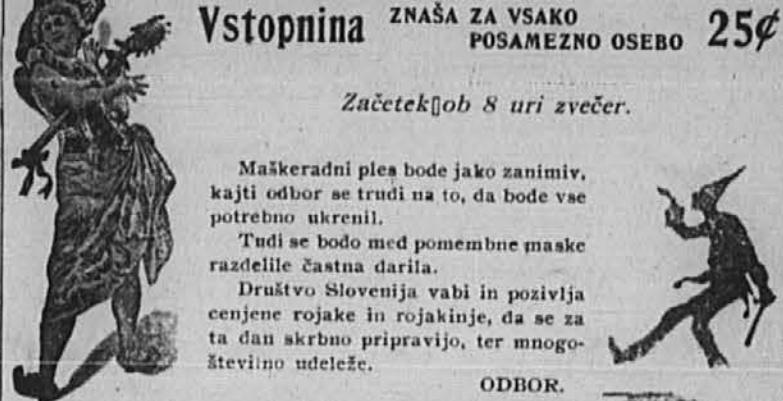
V SABOTO, DNE 3. FEBRUARJA, 1906.

V NARODNI DVORANI

NA CENTRE AVENUE IN IS. ULICI.

Vstopnina ZNAŠA ZA VSAKO POSAMEZNO OSOBO 25¢

Začetek ob 8 uri zvečer.

Maškeradni plese bodo jako zanimivi, kajti odbor se trudi na to, da bodo vse potrebno ukrenili.

Tudi se bodo med pomembne maski razdelili častna darila.

Društvo Slovenija vabi in pozivlja cenjene rojake in rojakinje, da se za ta dan skrbno pripravijo, ter mnogočtevno udeležijo.

ODBOR.

Slovencem in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremili z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc. gostom so vedno na razpolago najboljše pižace, unisce smodke in prost prigrizek.

Potajoči rojaki vedno dobro došli!

Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,

587 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Slovenci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za možke — za delavnik ali praznik, tedaj se oglašite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove